

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) nr 845/2010, 23. september 2010, millega Portugali lipu all sõitvatel laevadel keelatakse hariliku tuuni püük Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres 1

Komisjoni määrus (EL) nr 846/2010, 24. september 2010, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 3

Komisjoni määrus (EL) nr 847/2010, 24. september 2010, milles käsitletakse riisi impordilitsentside väljaandmist määruse (EÜ) nr 327/98 alusel 2010. aasta septembri alaperioodiks avatud tariifikvootide raames 5

OTSUSED

2010/570/EL, Euratom:

- ★ Nõukogu otsus, 13. september 2010, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 21. septembrist 2010 kuni 20. septembrini 2015 8

2010/571/EL:

- ★ Komisjoni otsus, 24. september 2010, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ lisa plii, elavhõbeda, kaadmiumi, kuuevalentse kroomi, polübroomitud bifenüülide või polübroomitud difenüüleetrite kasutusviiside erandite osas (teatavaks tehtud numbri K(2010) 6403 all) ⁽¹⁾ 28

SOOVITUSED

2010/572/EL:

- ★ Komisjoni soovitus, 20. september 2010, reguleeritud juurdepääsu kohta järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele ⁽¹⁾ 35

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 845/2010,

23. september 2010,

millega Portugali lipu all sõitvatel laevadel keelatakse hariliku tuuni püük Atlandi ookeanis ida pool 45° läänepikkust ja Vahemeres

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 36 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 14. jaanuari 2010. aasta määrusega (EL) nr 53/2010, millega määratakse 2010. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarurühmade püügivõimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning ühenduse kala-laevade suhtes püügipiirangutega vetes, ⁽²⁾ on kehtestatud kvoodid 2010. aastaks.
- (2) Komisjonile esitatud teabe kohaselt on käesoleva määruse lisas osutatud kalavaru püük samas lisas osutatud liikmesriigi lipu all sõitvate või selles liikmesriigis registreeritud laevade puhul ammendanud 2010. aastaks eraldatud kvoodi.
- (3) Seepärast on vaja keelata nimetatud kalavaru püük,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kvoodi ammendumine

Käesoleva määruse lisas osutatud liikmesriigile 2010. aastaks samas lisas osutatud kalavaru püügiks eraldatud kvooti käsitatakse ammendatuna alates lisas sätestatud kuupäevast.

Artikkel 2

Keelud

Käesoleva määruse lisas osutatud liikmesriikide lipu all sõitvatel või selles liikmesriigis registreeritud laevadel on keelatud püüda samas lisas osutatud kalavaru alates lisas sätestatud kuupäevast. Kõnealustel laevadel on keelatud pardal hoida, ümber paigutada, ümber laadida või lossida sellist püütud kalavaru pärast nimetatud kuupäeva.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneval päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. september 2010

Komisjoni nimel,
presidendi eest

merenduse ja kalanduse peadirektor
Lowri EVANS

⁽¹⁾ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 21, 26.1.2010, lk 1.

LISA

Nr	27/T&Q
Liikmesriik	Portugal
Kalavaru	BFT/AE045W
Liik	Harilik tuun (<i>Thunnus thynnus</i>)
Piirkond	Atlandi ookean, ida pool 45° läänepikkust, ja Vahemeri
Kuupäev	23.7.2010

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 846/2010,**24. september 2010,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, ⁽²⁾ eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voozu tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XV lisa A osas osutatud toodete ja ajavahemike puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks määruse (EÜ) nr 1580/2007 artikliga 138 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 25. septembril 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. september 2010

*Komisjoni nimel,
presidendi eest**põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor*

Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.⁽²⁾ ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood (¹)	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	MA	82,9
	MK	47,2
	TR	50,2
	XS	58,9
	ZZ	59,8
0707 00 05	TR	127,9
	ZZ	127,9
0709 90 70	TR	116,5
	ZZ	116,5
0805 50 10	AR	100,5
	CL	118,6
	IL	127,5
	TR	104,9
	UY	139,0
	ZA	106,2
	ZZ	116,1
0806 10 10	TR	120,9
	ZZ	120,9
0808 10 80	AR	63,5
	BR	68,3
	CL	91,6
	NZ	103,2
	US	128,5
	ZA	92,8
	ZZ	91,3
0808 20 50	CN	54,1
	ZA	88,6
	ZZ	71,4
0809 30	TR	149,8
	ZZ	149,8
0809 40 05	BA	53,5
	MK	45,0
	ZZ	49,3

(¹) Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 847/2010,**24. september 2010,****milles käsitletakse riisi impordilitsentside väljaandmist määruse (EÜ) nr 327/98 alusel 2010. aasta septembri alaperioodiks avatud tariifikvootide raames**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 31. augusti 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1301/2006, millega kehtestatakse ühised eeskirjad, et hallata põllumajandussaaduste ja -toodete imporditariifikvoote, mille suhtes kohaldatakse impordilitsentside süsteemi, ⁽²⁾ eriti selle artikli 7 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni 10. veebruari 1998. aasta määrust (EÜ) nr 327/98, millega avatakse teatavad riisi ja purustatud riisi impordi tariifikvoodid ja sätestatakse nende korraldus, ⁽³⁾ eriti selle artikli 5 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 327/98 on avatud teatavad riisi ja purustatud riisi impordi tariifikvoodid, mis jaotatakse päritoluriikide kaupa ja jagatakse mitmesse alaperioodi vastavalt kõnealuse määruse IX lisale, ning sätestatakse nende korraldus.

(2) Septembri alaperiood on määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 1 lõike 1 punktiga a ette nähtud kvootide jaoks neljas alaperiood, sama lõike punktiga d ette nähtud kvootide jaoks kolmas alaperiood ja sama lõike punktiga e ette nähtud kvootide jaoks esimene alaperiood.

(3) Määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 8 punkti a kohaselt koostatud teatisest järeldub, et 2010. aasta septembri esimesel kümnel tööpäeval vastavalt kõnealuse määruse artikli 4 lõikele 1 esitatud taotlused kvootidele järjekorranumbri-

tega 09.4118, 09.4119 ja 09.4168 hõlmavad saadaolevast kogusest suuremaid koguseid. Seega tuleks kindlaks määrata, kui palju impordilitsentse võib välja anda, määraates asjaomaste kvootide raames taotletud kogustele jaotuskoefitsiendi.

(4) Eespool osutatud teatisest järeldub lisaks, et 2010. aasta septembri esimesel kümnel tööpäeval vastavalt määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 4 lõikele 1 esitatud taotlused kvootidele järjekorranumbritega 09.4127, 09.4128, 09.4129 ja 09.4117 hõlmavad saada olevast kogusest väiksemaid koguseid.

(5) Septembri alaperioodi kasutamata kogused kvootidele järjekorranumbritega 09.4127, 09.4128, 09.4129 ja 09.4130 kantakse vastavalt määruse (EÜ) nr 327/98 artiklile 2 üle järgmisesse alaperioodi kvoodile järjekorranumbri 09.4138.

(6) Seega tuleks vastavalt määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 5 esimesele lõigule kindlaks määrata järgmisel alaperioodil saada olev üldkogus kvootidele järjekorranumbritega 09.4138 ja 09.4168.

(7) Impordilitsentside väljaandmise usaldusväärse haldamise tagamiseks jõustub käesolev määrus kohe pärast selle avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Määruses (EÜ) nr 327/98 osutatud järjekorranumbritega 09.4118, 09.4119 ja 09.4168 kvootide alla kuuluva riisi jaoks 2010. aasta septembri kümnel esimesel tööpäeval esitatud impordilitsentsi taotluste kohaselt antakse litsentse taotletud kogustele käesoleva määruse lisas sätestatud jaotuskoefitsientide alusel.

2. Määruses (EÜ) nr 327/98 osutatud järjekorranumbritega 09.4138 ja 09.4168 kvootide järgmisel alaperioodil saada olevad üldkogused on kindlaks määratud käesoleva määruse lisas.

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 238, 1.9.2006, lk 13.

⁽³⁾ ELT L 37, 11.2.1998, lk 5.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle avaldamise päeval *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. september 2010

Komisjoni nimel,
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor
Jean-Luc DEMARTY

LISA

Määruse (EÜ) nr 327/98 kohaselt 2010. aasta septembri alaperioodil eraldatavad kogused ja järgmisel alaperioodil saada olevad kogused:

a) Määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 1 lõike 1 punktis a sätestatud, CN-koodi 1006 30 alla kuuluva kroovitud või poolkroovitud riisi kvoot:

Päritolu	Jrk-nr	2010. aasta septembri alaperioodi jaotuskoefitsient	2010. aasta oktoobri alaperioodil saada olev üldkogus (kg)
Ameerika Ühendriigid	09.4127	— ⁽¹⁾	
Tai	09.4128	— ⁽¹⁾	
Austraalia	09.4129	— ⁽¹⁾	
Teised riigid	09.4130	— ⁽²⁾	
Kõik riigid	09.4138		4 127 145

⁽¹⁾ Taotlused hõlmavad saada olevatest kogustest väiksemaid või nendega võrdsed taotlusi; kõik taotlused on seega vastuvõetavad.

⁽²⁾ Selleks alaperioodiks on saada olevad kogused ammendatud.

b) Määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 1 lõike 1 punktis d sätestatud, CN-koodi 1006 30 alla kuuluva kroovitud või poolkroovitud riisi kvoot:

Päritolu	Jrk-nr	2010. aasta septembri alaperioodi jaotuskoefitsient
Tai	09.4112	— ⁽¹⁾
Ameerika Ühendriigid	09.4116	— ⁽¹⁾
India	09.4117	— ⁽²⁾
Pakistan	09.4118	9,553656 %
Teised riigid	09.4119	1,995380 %
Kõik riigid	09.4166	— ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Selleks alaperioodiks on saada olevad kogused ammendatud.

⁽²⁾ Taotlused hõlmavad saada olevatest kogustest väiksemaid või nendega võrdsed taotlusi; kõik taotlused on seega vastuvõetavad.

c) Määruse (EÜ) nr 327/98 artikli 1 lõike 1 punktis e sätestatud, CN-koodi 1006 40 alla kuuluva purustatud riisi kvoot:

Päritolu	Jrk-nr	2010. aasta septembri alaperioodi jaotuskoefitsient	2010. aasta oktoobri alaperioodil saada olev üldkogus (kg)
Kõik riigid	09.4168	1,402856 %	0

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS,

13. september 2010,

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete ametisse nimetamise kohta ajavahemikuks 21. septembrist 2010 kuni 20. septembrini 2015

(2010/570/EL, Euratom)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 300 lõiget 2 ja artiklit 302, koostoimes Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienegiaühenduse asutamislepingule lisatud üleminekusätteid käsitleva protokolliga artikliga 7,

võttes arvesse kõikide liikmesriikide ettepanekuid,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee praeguste liikmete ametiaeg lõpeb 20. septembril 2010⁽¹⁾. Seetõttu tuleks kõnealuse komitee liikmed ametisse nimetada viieks aastaks alates 21. septembrist 2010.
- (2) Iga liikmesriik on esitanud nimekirja, mis sisaldab talle aluslepinguga ette nähtud liikmekohtadele vastavat arvu kandidaate; kõik kandidaadid on tööandjate ja töötajate organisatsioonide esindajad ning muud kodanikuühiskonna esindajad, eelkõige majandus- ja ühiskonnaelu,

kodanikutegevuse, kutsetevõtmise ja kultuuri alal. Rumeenia valitsus esitab hilisemas etapis siiski ühe täiendava kandidaadi, et viia nimekirja vastavusse aluslepinguga ette nähtud liikmekohtade arvuga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsuse lisas loetletud isikud nimetatakse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmeteks ajavahemikuks 21. septembrist 2010 kuni 20. septembrini 2015.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 13. september 2010

Nõukogu nimel

eesistuja

S. VANACKERE

⁽¹⁾ Nõukogu 11. juuli 2006. aasta otsus 2006/524/EÜ, Euratom Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Luksemburgi, Ungari, Malta, Austria, Sloveenia ja Slovakkia liikmete ametisse nimetamise kohta (ELT L 207, 28.7.2006, lk 30); nõukogu 15. septembri 2006. aasta otsus 2006/651/EÜ, Euratom Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Belgia, Kreeka, Iirimaa, Küprose, Madalmaade, Poola, Portugali, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriigi liikmete ning kahe Itaalia liikme ametisse nimetamise kohta (ELT L 269, 28.9.2006, lk 13); nõukogu 16. oktoobri 2006. aasta otsus 2006/703/EÜ, Euratom, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Taani liikmete ametisse nimetamise kohta (ELT L 291, 21.10.2006, lk 33) ning nõukogu 1. jaanuari 2007. aasta otsus 2007/3/EÜ, Euratom Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Bulgaaria ja Rumeenia liikmete ametisse nimetamise kohta (ELT L 1, 4.1.2007, lk 6).

ПРИЛОЖЕНИЕ — ANEXO — PŘÍLOHA — BILAG — ANHANG — LISA — ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ — ANNEX — ANNEXE — ALLEGATO — PIELIKUMS — PRIEDAS — MELLÉKLET — ANNESS — BIJLAGE — ZAŁĄCZNIK — ANEXO — ANEXĂ — PRÍLOHA — PRILOGA — LIITE — BILAGA

Членове / Miembros / Členové / Medlemmer / Mitglieder / Liikmed / Μέλη / Members / Membres / Membri / Locekļi / Nariai / Tagok / Membri / Leden / Członkowie / Membros / Membri / Členovia / Člani / Jäsenet / Ledamöter

BELGIQUE

M. Tony VANDEPUTTE

Administrateur délégué honoraire et conseiller général de la Fédération des entreprises de Belgique (FEB)

M. Robert de MÛELENAERE

Administrateur délégué à la Confédération de la construction

M. Yves VERSCHUEREN

Administrateur délégué d'Essenscia

M. Daniel MAREELS

Directeur général de Febelfin

M. Bernard NOËL

Secrétaire national de la CGSLB, syndicat libéral

M. Claude ROLIN

Secrétaire général ACV-CSC

Mme Bérengère DUPUIS

Conseiller — Services d'études, Confédération des syndicats chrétiens (CSC)

M. André MORDANT

Président honoraire de la Fédération générale du travail de Belgique (FGTB)

Dhr. Xavier VERBOVEN

Gewezen Algemeen Secretaris van het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV)

M. Jean-François HOFFELT

Secrétaire général de la Fédération belge de l'économie sociale et des coopératives (Febecoop), président du Conseil national belge de la coopération et président du service externe pour la prévention et la protection au travail Arista

M. Yves SOMVILLE

Directeur du service d'études de la Fédération wallonne de l'agriculture (FWA)

Dhr. Ronny LANNOO

Adviseur-generaal UNIZO

BULGAARIA

Ms Milena ANGELOVA

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), Bureau member of the European Economic and Social Committee, Secretary-General of the Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) (Bulgarian Industrial Capital Association, BICA)

Mr Bojidar DANEV

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, Chairman of the Българска стопанска камара (БСК) (Bulgarian Industrial Association, BIA)

Ms Lena RUSENOVA

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, Head Economist at the Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) (Confederation of Employers and Industrialists in Bulgaria, CEIB)

Mr Georgi STOEV

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), Deputy-Chairman of the Българска търговско-промишлена палата (БТПП) (Bulgarian Chamber of Commerce and Industry, BCCI)

Mr Plamen DIMITROV

Chairman of the постоянната комисия по труд, доходи, жизнено равнище и индустриални отношения на ИСС (Standing Committee on Labour, Incomes, Standard of Living and Industrial Relations of the Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, Vice-President of КНСБ (CITUB, Confederation of Independent Trade Unions of Bulgaria)

Mr Dimiter MANOLOV

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, Vice-President of КТ „Подкрепа“ (Confederation of Labour „Podkrepa“)

Mr Veselin MITOV

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, Confederation Secretary of КТ „Подкрепа“ (Confederation of Labour „Podkrepa“)

Mr Jeliuzko CHRISTOV

Member of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), member of the European Economic and Social Committee, President of КНСБ (CITUB, Confederation of Independent Trade Unions of Bulgaria)

Mr Lalko DULEVSKI

President of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), Head of the катедра в Университета за национално и световно стопанство (Human Resources and Social Protection Department at the University of National and World Economy)

Mr Plamen ZACHARIEV

Vice-President of the ICC (Bulgarian Economic and Social Council), President of the Национален център за социална рехабилитация (НЦСР) (National Centre for Social Rehabilitation, NCSR)

Mr Lyubomir HADJIYSKI

Member of the European Economic and Social Committee, Marketing Manager for the auditing firm Grant Thornton Bulgaria

Ms Diliана SLAVOVA

Executive Director of the Национален млечен борд (National Milk Board) and the Национална асоциация на млечно-преработвателите (National Association of Milk Producers), member of the European Commission High-Level Group on Milk

TŠEHNI VABARIIK

Vladimíra DRBALOVÁ

Ředitelka Sekce mezinárodních organizací a evropských záležitostí Svazu průmyslu a dopravy ČR

Josef ZBOŘIL

Člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR

Marie ZVOLSKÁ

Specialistka odboru poradenských služeb Svazu českých a moravských výrobních družstev

Ivan VOLEŠ

Poradce prezidenta Hospodářské komory ČR pro mezinárodní vztahy

Helena ČORNEJOVÁ

Vedoucí sociálně-ekonomického oddělení Českomoravské konfederace odborových svazů

Zdeněk MÁLEK

Manažer ČMKOS pro sociální dialog a poradce ČMKOS

Lucie STUDNIČNÁ

Mezinárodní tajemnice Odborového svazu KOVO

Dana ŠTECHOVÁ

Poradkyně, Oddělení ČMKOS pro evropské a další mezinárodní vztahy

Roman HAKEN

Místopředseda Rady vlády ČR pro nestátní neziskové organizace a předseda jejího Výboru pro spolupráci s regiony

Ludvík JÍROVEC

Člen Hospodářské komory ČR, člen Agrární komory ČR, expert v COPA-COGECA/Brusel

Jaroslav NĚMEC

Ředitel Arcidiocézní charity Praha

Pavel TRANTINA

Manažer projektů a spolupráce s EU v České radě dětí a mládeže, expert UNDP pro tvorbu zákona o dobrovolnictví v Bosně a Hercegovině

TAANI

Ms Dorthe ANDERSEN

Director EU policy, Confederation of Danish Employers

Ms Sinne Alsing CONAN

Director of European Affairs, Confederation of Danish Industry

Mr Nils Juhl ANDREASEN

Managing Director, Danish Confederation of Employers' Associations in Agriculture (SALA)

Ms Marie-Louise KNUPPERT

Secretary of International Relations, Danish Confederation of Trade Unions

Mr Peder Munch HANSEN

EU-Advisor, Danish Confederation of Trade Unions

Mr Søren KARGAARD

International Consultant, FTF — Confederation of Professionals in Denmark

Mr Ask Abildgaard ANDERSEN

Policy Officer, Disabled Peoples Organisations Denmark

Ms Benedicte FEDERSPIEL

Senior Advisor, Danish Consumer Council

Ms Mette Pia KINDBERG

Vice Chair Person, Women's Council in Denmark

SAKSAMAA

Mr Peter CLEVER

Mitglied der Hauptgeschäftsführung der Bundesvereinigung der Deutschen Arbeitgeberverbände (BDA)

(Member of the Executive Board of the National Union of German Employers' Associations (BDA))

Mr Bernd DITTMANN

Bereichsleiter Europa, Bundesverband der Deutschen Industrie (BDI)

(Vice President and Executive Director Europe — Federation of German Industries (BDI))

Mr Göke FRERICHS

Präsidiumsmitglied im Bundesverband des Deutschen Großhandel, Außenhandel, Dienstleistungen (BGA)

(Board member, German Federation for Wholesale and Foreign Trade (BGA))

Mr Thomas ILKA

Leiter der Vertretung des Deutschen Industrie- und Handelskammertages (DIHK) bei der EU

(Director of the Representation to the EU of the Federation of German Chambers of Industry and Commerce (DIHK))

Mr Adalbert KIENLE

Stellvertretender Generalsekretär des Deutschen Bauernverbandes (DBV)

(Deputy General Secretary, German Farmers' Association (DBV))

Mr Volker PETERSEN

Stellvertretender Generalsekretär im Deutschen Raiffeisenverband e.V. (DRV)

(Deputy Secretary-General of the Association of German Agricultural Credit Cooperatives (DRV))

Mr Joachim WÜRMEILING

Mitglied der Hauptgeschäftsführung des Gesamtverbandes der deutschen Versicherungswirtschaft e.V. (GDV)
(Member of the Executive Board of the German Insurance Association (GDV))

Mr Joachim FRIED

Leiter Wirtschaft, Politik und Regulierung bei der Deutschen Bahn
(Director of Economics, Policy and Regulation, German Railways)

Ms Gabriele BISCHOFF

Bereichsleiterin Europapolitik beim Bundesvorstand des Deutschen Gewerkschaftsbundes (DGB)
(Director of European Policy — Federal Executive of the German Trade Union Confederation (DGB))

Mr Claus MATECKI

Mitglied des Geschäftsführenden Bundesvorstandes des Deutschen Gewerkschaftsbundes (DGB)
(Member of the National Executive of the German Trade Union Confederation (DGB))

Mr Armin DUTTINÉ

Leiter des EU-Verbindungsbüros ver.di
(Director of the EU liaison office, German United Services Union (ver.di))

Mr Horst MUND

Bereichsleiter Internationales IG Metall
(Director of International Department, IG Metall)

Mr Alexander GRAF VON SCHWERIN

Berater Europäische Angelegenheiten beim Konzern Duisburger Versorgungs- und Verkehrsgesellschaft mbH (DVV Konzern)
(European Affairs Adviser, DVV Konzern)

Mr Hans-Joachim WILMS

Europabeauftragter bei der IG Bauen — Agrar — Umwelt (IG Bau)
(European Affairs Officer, German Trade Union for Construction, Agriculture and the Environment (IG BAU))

Mr Egbert BIERMANN

Mitglied des Geschäftsführenden Hauptvorstandes der IG Bergbau, Chemie, Energie (IG BCE)
(Member of the Executive Board of German Mining, Chemical and Energy Industrial Union (IG BCE))

Ms Michaela ROSENBERGER

Stellvertretende Vorsitzende Gewerkschaft Nahrung — Genuss — Gaststätten
(Deputy Chair of the German Trade Union of Food, Beverages, Tobacco, Hotel and Catering and Allied Workers)

Mr Jürgen KEßLER

Vorstandsvorsitzender Verbraucherzentrale Berlin
(Chairman of the Board, Berlin Consumers' Association)

Mr Bernd SCHLÜTER

Berater bei der Bundesarbeitsgemeinschaft der Freien Wohlfahrtspflege (BAGFW)
(Advisor, Federal Association of Non-Statutory Welfare Services (BAGFW))

Ms Renate HEINISCH

Mitglied im Bundesvorstand der Senioren-Organisationen (BAGSO)
(Member of the Federal Association of German Senior Citizens' Organisations (BAGSO))

Mr Frank STÖHR

Zweiter Bundesvorsitzender dbb Beamtenbund und Tarifunion
(Vice-President, Federal Board of Management, German Civil Service Federation)

Mr Lutz RIBBE

Direktor, Stiftung Europäisches Naturerbe (Euronatur)
(Director, European Nature Heritage Fund (Euronatur))

Mr Prof. Dr Gerd WOLF

Beauftragter der Helmholtz-Gemeinschaft Deutscher Forschungszentren (HGF)
(Representative of the Helmholtz Association of German Research Centres (HGF))

Mr Holger SCHWANNECKE
Generalsekretär des Zentralverbandes des Deutschen Handwerks (ZDH)
(General Secretary, Central Association of German Craft Trades (ZDH))

Mr Arno METZLER
Hauptgeschäftsführer des Bundesverbandes der Freien Berufe (BFB)
(Chief Executive and Head of Brussels Office, German National Association of Liberal Professions (BFB))

EESTI

Ms Eve PÄÄRENDSON
Estonian Employers' Confederation, Director of International Relations

Ms Reet TEDER
Estonian Chamber of Commerce and Industry, policy director

Ms Mare VIIES
Estonian Employees' Unions' Confederation; Tallinn University of Technology, Researcher at Centre for Economic Research at TUT

Ms Liina CARR
Estonian Trade Union Confederation, International Secretary

Mr Kaul NURM
Estonian Farmers' Federation, managing director

Ms Mall HELLAM
NGO Network of Estonian Nonprofit Organizations, member of the supervisory board; Executive Director of Open Estonia Foundation

Mr Meelis JOOST
Estonian Chamber of Disabled People, Foreign relations and European policy officer

IIRIMAA

Ms Heidi LOUGHEED
Head of IBEC Europe

Mr David CROUGHAN
Head of Economics and Taxation, IBEC

Mr Thomas McDONOGH
Chairman, Thomas McDonogh and Sons Ltd

Mr Jim McCUSKER
Previously General Secretary of NIPSA

Mr Manus O'RIORDAN
Head of Research, SIPTU (rtd)

Ms Sally Anne KINAHAN
Assistant General Secretary, ICTU

Ms Jillian VAN TURNHOUT
Chief Executive, Children's Rights Alliance, Former President National Youth Council of Ireland

Mr Pdraig WALSHE
COPA President and former IFA President

Ms Siobhán EGAN
Policy and Advocacy Officer, BirdWatch Ireland

KREEKA

Mme Irini Ivoni PARI
Fédération des industries grecques (SEB)

M. Dimitris DIMITRIADIS
Confédération nationale de commerce hellénique (ESEE)

M. Georgios DRAKOPOULOS
Association des entreprises helléniques de tourisme (SETE)

Mme Anna BREDIMA
Association des armateurs grecs (E.E.E.)

M. Christos POLYZOGOPOULOS
Confédération générale grecque des ouvriers (GE.S.E.E.)

M. Eleftherios PAPADOPOULOS
Confédération générale grecque des ouvriers (GE.S.E.E.)

M. Georgios DASSIS
Confédération générale grecque des ouvriers (GE.S.E.E.)

M. Spyridon PAPASPYROS
Fédération des fonctionnaires

M. Nikolaos LIOLIOS
Confédération hellénique des coopératives agricoles (PASEGES)

Mme Evangelia KEKELEKI
Centre de protection des consommateurs (KEPKA)

M. Panagiotis GKOFAS
Confédération générale grecque de commerçants et artisans (GSBEE)

M. Ioannis VARDAKASTANIS
Confédération nationale de personnes handicapées (ESAmE)

HISPAANIA

Sr. Rafael BARBADILLO LÓPEZ
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sra. Lourdes CAVERO MESTRE
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sr. José María ESPUNY MOYANO
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sra. Margarita LÓPEZ ALMENDÁRIZ
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sr. Ángel PANERO FLÓREZ
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sr. José Isaías RODRÍGUEZ GARCÍA-CARO
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sr. José SARTORIOUS ÁLVAREZ DE BOHORQUES
Miembro de la Confederación Española de Organizaciones Empresariales (CEOE)

Sr. José María ZUFIAUR
Presidente de la Fundación Educación y Trabajo

Sra. Isabel CAÑO AGUILAR
Directora de la Oficina de UGT en Bruselas

Sr. Juan MENDOZA CASTRO
Colaborador de UGT para Asuntos Internacionales

Sra. Joana AGUDO
Presidenta del Comité Coordinador de los Consejos Sindicales Interregionales de Comisiones Obreras (CC.OO.)

Sr. Juan MORENO PRECIADO

Responsable de la Oficina de la Confederación Sindical de Comisiones Obreras (CC.OO.) en Bruselas

Sr. Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS

Secretaría de Política Internacional de la Confederación sindical de Comisiones Obreras (CC.OO.)

Sra. Laura GONZÁLEZ TXABARRI

Miembro del Comité Ejecutivo de ELA

Sr. Javier SÁNCHEZ ANSÓ

Responsable de Relaciones Internacionales, Estructuras Agrarias y Desarrollo Rural de la Comisión Ejecutiva de la Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos (COAG)

Sr. Miguel Ángel CABRA DE LUNA

Función ejercida: Vocal de Relaciones Internacionales de la Confederación Empresarial Española de la Economía Social (CEPES)

Sr. Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE

Director de la Organización de Productores Asociados de Grandes Atuneros Congeladores (OPAGAC)

Sr. José Manuel ROCHE RAMO

Secretario de Relaciones Internacionales de UPA

Sr. Pedro Raúl NARRO SÁNCHEZ

Director de Asuntos Europeos de ASAJA

Sr. Carlos TRÍAS PINTO

Director en la Asociación General de Consumidores (ASGECO); Director en la Unión de Cooperativas de Consumidores y Usuarios de España (UNCCUE)

Sr. Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER

Secretario General de la Asociación de Usuarios de la Comunicación (AUC)

PRANTSUSMAA

Mme Emmanuelle BUTAUD-STUBBS

Déléguée générale de l'Union des industries textiles (UIT)

M. Bernard HUVELIN

Vice-président de la Fédération française du bâtiment (FFB)

M. Stéphane BUFFETAUT

Directeur chargé des relations institutionnelles, Veolia Environnement

M. Henri MALOSSE

Directeur, conseiller institutionnel pour les affaires européennes auprès de la présidence de l'ACFCI

M. Philippe de BRAUER

Président de la commission internationale de la Confédération générale des petites et moyennes entreprises (CGPME)

M. Jean-Pierre CROUZET

Vice-président de la CGAD, président de la Confédération nationale de la boulangerie française, membre du conseil national de l'Union professionnelle artisanale (UPA)

M. Henri BRICHART

Président de la Fédération nationale des producteurs de lait

M. Éric PIGAL

Délégué national de la Confédération française de l'encadrement/Confédération générale des cadres (CFE-CGC), en charge de la coordination du Comité économique et social européen, du CESE français et du Conseil économique et social régional

M. Jacques LEMERCIER

Président de l'international UNI Europa Poste&logistique — membre de la commission exécutive confédérale, Force ouvrière (FO)

Mme Laure BATUT

Assistante confédérale au secteur international et Europe, Force ouvrière (FO)

M. Jean-Pierre COULON

Secrétaire confédéral en charge des affaires européennes et internationales de la Confédération française des travailleurs chrétiens (CFTC)

Mme Béatrice OUIN

Chargée de mission au sein du service international et Europe de la Confédération française démocratique du travail (CFDT)

M. Gérard DANTIN

Chargé de mission au sein du service international et Europe de la Confédération française démocratique du travail (CFDT)

Mme An LENOUIL-MARLIERE

Conseillère à l'espace Europe/international de la Confédération générale du travail (CGT)

M. Denis MEYNENT

Conseiller à l'espace Europe/international de la Confédération générale du travail (CGT)

Mme Reine-Claude MADER-SAUSSAYE

Présidente de la Confédération de la consommation, du logement et du cadre de vie (CLCV)

M. Édouard de LAMAZE

Avocat à la Cour, ancien délégué interministériel aux professions libérales, ancien membre du CEC, Union nationale des professions libérales (UNAPLE)

M. Julien VALENTIN

Agriculteur, responsable des nouvelles technologies de l'information et de la communication (NTIC), Centre national des jeunes agriculteurs (CNJA)

M. Gilbert BROS

Vice-président de l'Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)

Président de la Chambre d'agriculture de Haute-Loire

Mme Évelyne PICHENOT

Présidente de la délégation pour l'Union européenne du Conseil économique, social et environnemental (CESE) français

Membre du CESE français

M. Joseph GUIMET

Administrateur de l'Union nationale des associations familiales (UNAF), président du groupe de l'UNAF au CESE français

M. Jean-Paul PANZANI

Membre du comité exécutif, président de la Fédération nationale de la mutualité française (FNMF)

M. Georges CINGAL

Administrateur de France nature environnement

M. Thierry LIBAERT

Professeur, université de Louvain, maître de conférences en communication à l'Institut d'études politiques (IEP) catholique de Paris, membre de la commission gouvernance au Grenelle de l'environnement

ITAALIA

Mr Mario CAMPLI

Coordinatore politiche europee Legacoop

Mr Luigi CAPRIOGLIO

Consigliere nazionale della Confederazione Italiana Dirigenti e Alte Professionalità (CIDA)

Mr Francesco CAVALLARO

Segretario generale della CISAL (Confederazione Italiana Sindacati Autonomi Lavoratori)

Mr Carmelo CEDRONE

Professore incaricato di Politica Economica Europea, Univ. La Sapienza Roma — Componente del «Team Europe» — Collaboratore del Dipartimento Europeo ed Internazionale UIL (Unione Italiana del Lavoro) — Membro del Comitato Centrale UIL — Componente del Consiglio Direttivo del Movimento Europeo

Mr Franco CHIRIACO

Presidente del Sindacato Unitario Nazionale Inquilini ed Assegnatari (SUNIA) — Confederazione Generale Italiana del Lavoro (CGIL)

Mr Roberto CONFALONIERI

Segretario generale CONFEDIR (Confederazione dei Dirigenti Italiani e delle Alte Professionalità) — Consigliere CNEL (Consiglio Nazionale dell'Economia e del Lavoro)

Mr Gianfranco DELL'ALBA

Direttore della Delegazione di Confindustria presso l'Unione Europea

Mr Pietro Francesco DE LOTTO

Direttore Generale di Confartigianato Vicenza

Mr Giancarlo DURANTE

Direttore Centrale dell'Associazione Bancaria Italiana, Responsabile dell'area Sindacale e del Lavoro

Mr Emilio FATOVIC

Vice Segretario Generale CONFESAL

(Confederazione Generale dei Sindacati Autonomi dei Lavoratori) con delega al privato

Mr Giuseppe GUERINI

Presidente Nazionale Federsolidarietà

Mr Edgardo Maria IOZIA

Segretario Nazionale Unione Italiana Lavoratori Credito Esattorie e Assicurazioni (UILCA) — Presidente UNI Europa Finanza

Mr Giuseppe Antonio Maria IULIANO

Dipartimento Politiche internazionali CISL (Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori), Coordinatore di aree — Responsabile per l'Europa centro-orientale e per l'America latina

Mr Luca JAHIER

Presidente del Consiglio nazionale delle Associazioni Cristiane Lavoratori Italiani (ACLI) e responsabile relazioni internazionali

Mr Antonio LONGO

Presidente dell'Associazione Movimento Difesa del Cittadino — Direttore della testata giornalistica «Diritti & Consumi»

Mr Sandro MASCIA

Responsabile Ufficio di Rappresentanza della Confagricoltura di Bruxelles

Mr Stefano PALMIERI

Responsabile dell'Ufficio Europa della CGIL (Confederazione Generale Italiana del Lavoro) a Bruxelles

Mr Antonello PEZZINI

Imprenditore tessile-tecnico. Confindustria Bergamo

Mr Antonio POLICA

Dirigente Confederale UGL (Unione Generale del Lavoro)

Mr Virgilio RANOCCHIARI

Responsabile della Delegazione Fiat per l'Europa

Mr Maurizio REALE

Responsabile della Rappresentanza per le Relazioni con le Istituzioni Comunitarie — Coldiretti

Ms Daniela RONDINELLI

Responsabile Ufficio Internazionale FISASCAT CISL (Federazione Italiana Sindacati Addetti Commerciali Affitti Turismo — Confederazione Italiana Sindacati dei Lavoratori)

Mr Corrado ROSSITTO

Presidente Nazionale della Confederazione Italiana di Unione delle Professioni Intellettuali (CIU)

Mr Claudio ROTTI

Presidente AICE (Associazione Italiana Commercio Estero)

KŪPROS

Μιχάλης Αντωνίου (Mr Michalis ANTONIOU)

Βοηθός Γενικός Διευθυντής (Deputy Director General)

Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) (Cyprus Employers and Industrialists Federation)

Ανδρέας Λουρουτζιάτης (Mr Andreas LOUROUTZIATIS)

Αντιπρόεδρος Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) (Vice-President, Cyprus Chamber of Commerce and Industry)

Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) (Cyprus Chamber of Commerce and Industry)

Ανδρέας Παυλικκάς (Mr Andreas PAVLIKKAS)

Υπεύθυνος Γραφείου Ερευνών και Μελετών (Head of Research and Studies Department)

Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ) (Pancyprian Federation of Labour)

Δημήτρης Κιττένης (Mr Dimitris KITTENIS)

Τέως Γενικός Γραμματέας (Former Secretary-General)

Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ) (Cyprus Workers' Confederation)

Κωστάκης Κωνσταντινίδης (Mr Costakis CONSTANTINIDES)

Μέλος Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών (Member, Cyprus Consumers' Association)

Μιχάλης Λύτρας (Mr Michalis LITRAS)

Γενικός Γραμματέας (Secretary-General)

Παναγροτικής Ένωσης Κύπρου (Panagrarian Union of Cyprus)

LĀTI

Mr Vitālijs GAVRILOVS

Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) prezidents

Mr Gundars STRAUTMANIS

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) viceprezidents un LTRK Padomes loceklis

Mr Pēteris KRĪGERS

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētājs

Ms Ariadna ĀBELTIŅA

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) ārējo sakaru koordinētāja starptautiskos jautājumos

Mr Armands KRAUZE

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) valdes priekšsēdētājs

Ms Gunta ANČA

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO valdes priekšsēdētāja

Mr Andris GOBIŅŠ

Eiropas Kustības Latvijā (EKL) prezidents

LEEDU

Mr Alfredas JONUŠKA

Director General, Siauliai Chamber of Commerce, Industry and Crafts

Mr Stasys KROPAS

President, Association of Lithuania Banks; Vice-president, Lithuanian business confederation ICC Lithuania

Mr Gintaras MORKIS

Deputy Director General, Lithuanian Confederation of Industrialists

Ms Gražina GRUZDIENĖ

Chairman, Trade Union of Lithuanian Food Producers

Ms Daiva KVEDARAITĖ

Head of Information Centre, Lithuanian Trade Union Solidarumas

Ms Inga PREIDIENĖ
Vice-chairperson, Youth Organization, Lithuanian Labour Federation

Mr Mindaugas MACIULEVIČIUS
Director, Agricultural cooperative „Lietuviško ūkio kokybė“

Mr Zenonas Rokas RUDZIKAS
Member, Lithuanian Academy of Sciences; Leading researcher, Institute of Theoretical Physics and Astronomy, Vilnius University

Ms Indrė VAREIKYTĖ
Member, Lithuanian Board of Education; Member, Youth Committee in the Tripartite Council of the Republic of Lithuania

LUKSEMBURG

Mme Viviane GOERGEN
Secrétaire générale adjointe de la Confédération luxembourgeoise des syndicats chrétiens (LCGB)

M. Raymond HENCKS
Membre du comité exécutif de la Confédération générale de la fonction publique (CGFP)

M. Paul RECKINGER
Président honoraire de la Chambre des métiers du Grand-Duché de Luxembourg

M. Jean-Claude REDING
Président de la Confédération syndicale indépendante du Luxembourg (OGBL)

Mme Josiane WILLEMS
Directrice de la Centrale paysanne luxembourgeoise (CPL)

M. Christian ZEYEN
General Manager d'ArcelorMittal

UNGARI

Antal CSUPORT
Managing director, National Association of Strategic and Public Utility Companies

Tamás NAGY
Chairman, National Federation of Agricultural Cooperatives and Producers

Dr. Péter VADÁSZ
Co-chairman, Confederation of Hungarian Employers and Industrialists

János VÉRTES
Co-chairman in charge of international relations, National Federation of Traders and Caterers

József KAPUVÁRI
Member of the Board, National Confederation of Hungarian Trade Unions

Dr. Ágnes CSER
Co-chairman, LIGA Confederation

Dr. Miklós PÁSZTOR
Expert, National Federation of Workers' Council

Dr. János WELTNER
Expert, Trade Union Block of Intellectual Employers

Dr. Etele BARÁTH
Hon. university professor, Hungarian Society for Urban Planning

Kinga JOÓ
Expert, HÖÖK a Hallgatókért Foundation

Dr. Lajos MIKULA
Expert, Agricultural and Rural Youth Association

Ákos TOPOLÁNSZKY
Expert, „SOURCE” Mental Helpers Association

MALTA

Ms Grace ATTARD
President, National Council of Women (NCW)

Ms Anna Maria DARMANIN
Council Member, Confederation of Malta Trade Unions (CMTU)

Mr Vincent FARRUGIA
Director General, Malta Chamber of Small and Medium Enterprises (GRTU)

Mr Stefano MALLIA
Vice President, Malta Chamber of Commerce, Enterprise and Industry (MCCEI)

Mr Michael PARNIS
Deputy General Secretary, General Workers Union

MADALMAAD

Ms Johanna Anna VAN DEN BANDT-STEL
Head of the Brussels Office of VNO-NCW and MKB-Nederland

Ms Melanie Irmgard BOUWKNEGT
Economic Policy Advisor at CNV

Ms Marjolijn BULK
Policy Advisor International Affairs at FNV

Mr Joost Peter VAN IERSEL
Member of the EESC

Mr Willem Wolter MULLER
Advisor International Affairs at MHP

Mr Nicolaas Clemens Maria VAN NIEKERK
Freelance management advisor/supervisor

Mr Frank VAN OORSCHOT
Senior Specialist International Affairs at LTO

Mr Ullrich SCHRÖDER
Permanent Delegate Brussels at MKB-Nederland

Mr Martin SIECKER
International Manager at FNV

Mr Joannes Gertrudis Wilhelmina SIMONS
Emeritus Professor Transport Economics Free University of Amsterdam, Member of the EESC

Mr Dick WESTENDORP
Emeritus General Director Consumers Union

Ms Anna Antonia Maria VAN WEZEL
Member of the EESC

AUSTRIA

Ms Waltraud KLASNIC

Landeshauptmann a. D.

Dr Johannes KLEEMANN

Mitglied des Wirtschafts- und Sozialausschusses in den Mandatsperioden 2002-2006 und 2006-2010

Mag. Dipl. Ing. Johann KÖLTRINGER

Hauptabteilungsleiter des Österreichischen Raiffeisenverbandes

Mag. Christa SCHWENG

Referentin der Wirtschaftskammer Österreich, Abteilung für Sozialpolitik und Gesundheit

Mag. Thomas DELAPINA

Geschäftsführer des Beirats für Wirtschafts- und Sozialfragen; Sekretär in der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Wien

Mag. Wolfgang GREIF

Gewerkschaft der Privatangestellten, Druck, Journalismus, Papier; Bereichsleiter Europa, Konzerne und internationale Beziehungen

Mr Thomas KATTNIG

Gewerkschaft der Gemeindebediensteten; Leiter des Referats für Internationale Verbindungen

Dr Christoph LECHNER

Leiter der Abteilung Verfassungsrecht und Allgemeine und Internationale Sozialpolitik in der Kammer für Arbeiter und Angestellte für Niederösterreich

Mag. Oliver RÖPKE

Leiter des Europabüros des ÖGB

Mr Alfred GAJDOSIK

Vorsitzender-Stellvertreter der Gewerkschaft VIDA

Mag. Gerfried GRUBER

Referent der Landwirtschaftskammer Österreich

Dr Anne-Marie SIGMUND

Europabeauftragte des Bundeskomitees Freie Berufe Österreichs

POOLA

Mr Krzysztof OSTROWSKI

Consultant, Business Centre Club — Association of Employers

Mr Andrzej MALINOWSKI

President, Confederation of Polish Employers

Ms Anna NIETYKSZA

Member, Confederation of Polish Employers

Mr Marek KOMOROWSKI

Counsellor, Polish Confederation of Private Employers Lewiatan

Mr Jacek Piotr KRAWCZYK

Vice-president, Polish Confederation of Private Employers Lewiatan

Mr Jan KLIMEK

Vice-president, Polish Craft Association

Mr Tadeusz KLIŚ

Vice-president, Polish Craft Association

Ms Dorota GARDIAS

Secretary General, Trade Union Forum

Mr Wiesław SIEWIERSKI
President, Trade Union Forum

Mr Andrzej ADAMCZYK
Secretary of the international affairs, Independent and Self-Governing Trade Union Solidarność

Mr Marian KRZAKLEWSKI
Member of the National Commission, Independent and Self-Governing Trade Union Solidarność

Mr Andrzej CHWILUK
Vice-president of the Trade Unions of Miners, All-Poland Alliance of Trade Unions

Mr Tomasz Dariusz JASIŃSKI
Specialist of the international affairs, All-Poland Alliance of Trade Unions

Mr Stanisław Józef RÓŻYCKI
Vice-president of the Council of Education and Science of the Polish Teachers' Union, All-Poland Alliance of Trade Unions

Mr Krzysztof BALON
Secretary of the Research programme Council, Working Community of Associations of Social Organisations WRZOS

Mr Krzysztof KAMIENIECKI
Vice-president, Institute for Sustainable Development Foundation

Ms Marzena MENDZA-DROZD
Member of the Board, Forum of Non-Government Initiatives' Association, All-Poland Federation of Non-Governmental Organisations

Mr Krzysztof PATER
Member of the Scout Court, Polish Scouting and Guiding Association

Ms Jolanta PLAKWICZ
Member, Polish Women's Lobby

Mr Władysław SERAFIN
President, National Union of Farmers, Circles and Agricultural Organizations

Ms Teresa TISZBIEREK
Vice-president, Association of the Voluntary Fire Brigades of the Republic of Poland

PORTUGAL

Mr Manuel Eugénio PIMENTEL CAVALEIRO BRANDÃO
Confederação da Indústria Portuguesa (CIP)
(Confederation of Portuguese Industry)

Mr Luís Miguel CORREIA MIRA
Confederação dos Agricultores de Portugal (CAP)
(Portuguese Farmers' Confederation)

Mr Pedro D'ALMEIDA FREIRE
Confederação do Comércio e Serviços de Portugal (CCP)
(Portuguese Trade and Services Confederation)

Mr Paulo BARROS VALE
Associação Empresarial de Portugal (AEP)
(Portuguese Business Association)

Mr Mário David FERREIRINHA SOARES
Confederação Geral dos trabalhadores Portugueses (CGTP)
(General Confederation of Portuguese Workers)

Mr Carlos Manuel ALVES TRINDADE
Confederação Geral dos Trabalhadores Portugueses (CGTP)
(General Confederation of Portuguese Workers)

Mr Alfredo Manuel VIEIRA CORREIA
União Geral de Trabalhadores (UGT)
(General Workers' Union)

Mr Victor Hugo DE JESUS SEQUEIRA
União Geral de Trabalhadores (UGT)
(General Workers' Union)

Mr Jorge PEGADO LIZ
Associação Portuguesa para a Defesa do Consumidor (DECO)
(Portuguese Consumer Protection Association)

Mr Carlos Alberto PEREIRA MARTINS
Conselho Nacional das Ordens Profissionais (CNOP)
(National Council of Professional Bodies)

Mr Francisco João BERNARDINO DA SILVA
Confederação Nacional das Cooperativas Agrícolas e do Crédito Agrícola de Portugal, CCRL (CONFAGRI)
(Portuguese National Confederation of Agricultural Cooperatives and Agricultural Credit, limited-liability cooperative confederation)

Rev. Vítor José MELÍCIAS LOPES
União das Misericórdias Portuguesas (UMP)
(Union of Portuguese Charitable Institutions)

RUMEENIA

Dl Petru Sorin DANDEA
Vicepreședinte, Confederația Națională Sindicală „Cartel ALFA”
(Vice-President of the National Trade Union Confederation „Cartel ALFA”)

Dl Dumitru FORNEA
Secretar confederal, Confederația Sindicală Națională MERIDIAN
(Confederal secretary of the National Trade Union Confederation — Meridian)

Dl Minel IVAȘCU
Secretar general, Blocul Național Sindical
(Secretary-General of the National Trade Union Bloc (BNS))

Dl Sorin Cristian STAN
Secretar general, Confederația Națională a Sindicatelor Libere din România (FRĂȚIA)
(Secretary-General of the National Confederation of Romanian Free Trade Unions (FRĂȚIA))

Dl Sabin RUSU
Secretar general, Confederația Sindicatelor Democratice din România
(Secretary-General of the Confederation of Romanian Democratic Trade Unions)

Dl Eugen Mircea BURADA
Președinte executiv, Consiliul Național al Patronatului Român
(Executive President, National Council of Romanian Employers)

Dna Ana BONTEA
Director, Departamentul Juridic și Dialog Social — Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România
(Director of the Legislative and Social Dialogue Department, National Council of Small and Medium-Sized Private Enterprises in Romania)

Dl Mihai MANOLIU
Secretar general, Alianța Confederațiilor Patronale din România
(Secretary-General, Alliance of Romanian Employers' Confederations)

Dl Aurel Laurențiu PLOSCEANU
Președinte, Asociația Română a Antreprenorilor de Construcții
(President of the Romanian Construction Entrepreneurship Association)

Dl Ștefan VARFALVI
Președinte executiv, UGIR
(Executive President of UGIR)

Dl Cristian PÂRVULESCU
Președinte, Asociația Pro Democrația
(President of the Pro-Democracy Association)

Dl Ionuț SIBIAN
Director, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
(Director, Civil Society Development Foundation)

Dl Sorin IONIȚĂ
Director de cercetare, Societatea Academică din România
(Director of research, Academic Society of Romania)

Dl Radu NICOSEVICI
Președinte, Academia de Advocacy
(Chairman of the Advocacy Academy)

SLOVEENIA

Mr Cveto STANTIČ
Predstavnik velikega gospodarstva (representative of large business)

Mr Dare STOJAN
Predstavnik malega gospodarstva (representative of small business)

Mr Andrej ZORKO
Izvršni sekretar Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (Executive Secretary of the ZSSS (Free Trade Unions of Slovenia))

Mr Dušan REBOLJ
Predsednik Konfederacije sindikatov Pergam Slovenije (President of Pergam Trade Union Federation (KSS Pergam))

Mr Bojan HRIBAR
Predstavnik sindikatov javnega sektorja (representative of the public sector trade unions)

Mr Igor HROVATIČ
Direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (Director of the Agriculture and Forestry Federation)

Mr Primož ŠPORAR
Predstavnik organizacije SKUP – Skupnost privatnih zavodov (representative of SKUP — Community of Private Institutes)

SLOVAKKIA

Ján ORAVEC
Prezident Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS)

Michal PINTÉR
Člen Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ), riaditeľ, U.S. Steel Košice, s.r.o.

Igor ŠARMÍR

Riaditeľ odboru potravinárstva a obchodu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, tajomník Únie potravinárov SR

Vladimír MOJŠ

Predseda Hospodárskeho a sociálneho výboru (HSV), viceprezident Konfederácie odborových zväzov SR

Dušan BARČÍK

Viceprezident Konfederácie odborových zväzov SR pre výrobné OZ, predseda Integrovaného odborového zväzu

Ján GAŠPERAN

Viceprezident Konfederácie odborových zväzov SR pre nevýrobné OZ, predseda OZ pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Juraj STERN

Prezident Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku (SFPA)

Viliam PÁLENÍK

Prezident Inštitútu zamestnanosti

Tomáš DOMONKOS

Vedecký pracovník Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV)

SOOME

Mr Filip Mikael HAMRO-DROTZ

asiantuntija Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ms Ulla SIRKEINEN

erityisasiantuntija Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ms Marja-Liisa PELTOLA

osastopäällikkö Keskuskauppakamari

Mr Simo Markus PENTTINEN

kansainvälisten asioiden päällikkö Akava ry

Mr Reijo Veli Erik PAANANEN

EU-asiantuntija Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Ms Leila KURKI

työllisyyspoliittinen asiantuntija Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Ms Pirkko Marjatta RAUNEMAA

kuluttajaekonomisti ja elintarvikeasiantuntija Kotitalous- ja kuluttaja-asoiden neuvottelukunta/Kuluttajat — Konsumenterna ry

Mr Seppo Ilmari KALLIO

johtaja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Mr Thomas PALMGREN

kansainvälisten asioiden asiamies Suomen yrittäjät

ROOTSI

Ms Ellen Paula NYGREN

Ombudsman, Landsorganisation i Sverige (LO) (Swedish Trade Union Confederation)

Mr Frank Thomas ABRAHAMSSON

Vice-president, Landsorganisation i Sverige (LO) (Swedish Trade Union Confederation)

Mr Thomas Mikael JANSON

International Secretary, Tjänstemännens centralorganisation (TCO) (Swedish Confederation of Professional Employees)

Mr Paul Henrik LIDEHÄLL

International Secretary, Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) (Swedish Confederation of Professional Associations)

Mr Ulf Christian ARDHE

Director, Svenskt näringsliv (Confederation of Swedish Enterprise)

Ms Annika Kristina BRÖMS

Deputy Director, Svenskt näringsliv (Confederation of Swedish Enterprise)

Mr Thord Stefan BACK

Manager Sustainable Logistics, Transportgruppen (The Transport Group)

Mr Erik SVENSSON

Director, ALMEGA

Mr Staffan Mats Vilhelm NILSSON

Member of the EESC, President Group III

Lantbrukarnas riksförbund (LRF) (Federation of Swedish Farmers)

Ms Ingrid Eva-Britt KÖSSLER

President, The Swedish Breastcancer Association

Handikappförbundens samarbetsorgan (Swedish Disability Federation)

Ms Inger Kristina Elisabeth PERSSON

Chairman, Sveriges konsumenter (Swedish Consumers' Association)

Ms Ariane Elisabeth RODERT

EU Policy Advisor, Forum for frivilligt socialt arbete (National Forum for Voluntary Social Work)

ÜHENDKUNINGRIIK

Mr George LYON

Legal Counsel — Northgate Information Solutions UK Ltd

Ms Brenda KING

Chief Executive, ACDiversity

Mr David SEARS

Consultant

Mr Jonathan PEEL

Director, Jonathan Peel EU Communications Ltd

Mr Bryan CASSIDY

Consultant

Mr Peter MORGAN

Chairman, Association of Lloyd's Members

Ms Madi SHARMA

Entrepreneur

Mr Brendan BURNS

Management Consultant & Financial Investor

Mr Peter COLDRICK

Part-time adviser to General Secretary, ETUC

Mr Brian CURTIS

Retired; Former Regional Organiser; National Union of Rail, Maritime & Transport Workers (RMT)

Ms Sandy BOYLE

Retired; Former Director, AMICUS (Trade Union)

Ms Christine BLOWER

General Secretary, National Union of Teachers (NUT)

Ms Monica TAYLOR

Member of UNITE (Trade Union) Executive Council

Mr Nicholas CROOK

International Officer, UNISON (Trade Union)

Ms Judy McKNIGHT

Retired; Former General Secretary NAPO (Trade Union)

Ms Kathleen Walker SHAW

Head of European Office, Britain's General Union (GMB)

Ms Rose D'SA

Consultant in EU, Commonwealth and International Law

Ms Jane MORRICE

Deputy Chief Equality Commissioner; Equality Commission Northern Ireland

Ms Maureen O'NEILL

Director, Faith in Older People

Mr Michael SMYTH

Economist, University of Ulster

Mr Richard ADAMS

Senior Partner, Community Viewfinders Ltd

Mr Stuart ETHERINGTON

Chief Executive Officer, National Council for Voluntary Organisations

Mr Tom JONES

Self-employed Farmer

Mr Sukhdev SHARMA

Chairman of Board of Directors, Calderdale and Huddersfield Hospitals NHS Foundation Trust

---

KOMISJONI OTSUS,

24. september 2010,

millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ lisa plii, elavhõbeda, kaadmiumi, kuuevalentse kroomi, polübroomitud bifenuülide või polübroomitud difenuüleerite kasutusviiside erandite osas

(teatavaks tehtud numbri K(2010) 6403 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/571/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2002/95/EÜ teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiiviga 2002/95/EÜ on keelatud plii, elavhõbeda, kaadmiumi, kuuevalentse kroomi, polübroomitud bifenuülide ja polübroomitud difenuüleerite kasutamine elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis lastakse turule pärast 1. juulit 2006. Erandid keelust on loetletud kõnealuse direktiivi lisas. Erandid tuleb läbi vaadata, et kohandada erandite loetelu teaduse ja tehnika arenguga.

(2) Erandite läbivaatamise tulemusel peaksid teatavad plii, elavhõbeda, kaadmiumi või kuuevalentse kroomi kasutusviisid olema endiselt keelu alt vabastatud, kuna nimetatud ohtlike ainete kõrvaldamine osutatud kasutusviisidest ei ole ikka veel teaduslikult või tehniliselt teostatav. Seepärast on asjakohane säilitada sellised erandid.

(3) Erandite läbivaatamise tulemusel on leitud, et teatavate plii, elavhõbeda või kaadmiumi kasutusviiside puhul on kõnealuste ainete kõrvaldamine või asendamine muutunud teaduslikult või tehniliselt võimalikuks. Seepärast on asjakohane jätta sellised erandid välja.

(4) Erandite läbivaatamise tulemusel on leitud, et teatavate plii, elavhõbeda või kaadmiumi kasutusviiside puhul muutub kõnealuste ainete kõrvaldamine või asendamine lähemas tulevikus teaduslikult või tehniliselt võimalikuks. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste erandite jaoks aegumistähtaeg.

(5) Erandite läbivaatamise tulemusel on leitud, et teatavate elavhõbeda kasutusviiside puhul on kõnealuse aine osaline kõrvaldamine või asendamine muutunud teaduslikult või tehniliselt võimalikuks. Seepärast on asjakohane vähendada elavhõbeda kogust, mis on lubatud selliste kasutusviiside puhul.

(6) Erandite läbivaatamise tulemusel on leitud, et teatavate elavhõbeda kasutusviiside puhul muutub kõnealuse aine üksnes osaline või järkjärguline kõrvaldamine või asendamine lähemas tulevikus teaduslikult või tehniliselt võimalikuks. Seepärast on asjakohane vähendada järk-järgult elavhõbeda kogust, mis on lubatud selliste kasutusviiside puhul.

(7) Teatavatel juhtudel on tehniliselt võimatu parandada elektri- ja elektroonikaseadmeid muude kui originaalvaruosadega. Seepärast ja ainult sellistel juhtudel tuleks erandina lubatud kasutusviiside puhul lubada pliid, elavhõbedat, kaadmiumi, kuuevalentset kroomi või polübroomitud difenuüleetreid sisaldavate varuosade kasutamist selliste elektri- ja elektroonikaseadmete parandamisel, mis on lastud turule enne erandi aegumist või lõpetamist.

(8) Komisjoni 18. märtsi 2009. aasta määruses (EÜ) nr 244/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/32/EÜ seoses kodumajapidamises kasutatavate suunamata valgusvooga lampide ökodisaini nõuetega, ⁽²⁾ ja komisjoni 18. märtsi 2009. aasta määruses (EÜ) nr 245/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/32/EÜ sisseehitatud liiteseadiseta luminofoorlampide, suure valgustugevusega lahenduslampide ning nende lampidega koos kasutatavate liiteseadiste ja valgustite ökodisainile esitatavate nõuete suhtes ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/55/EÜ, ⁽³⁾ on ette nähtud soovituslikud võrdlusandmed elavhõbeda kasutamise kohta lampides. Kuigi lampide elavhõbedasisaldus tunnistati määrustes (EÜ) nr 244/2009 ja (EÜ) nr 245/2009 oluliseks keskkonnaparameetriks, peeti kohasemaks reguleerida seda direktiiviga 2002/95/EÜ, mis hõlmab ka osutatud määrustest välja jäetud lambitüüpe.

⁽¹⁾ ELT L 37, 13.2.2003, lk 19.

⁽²⁾ ELT L 76, 24.3.2009, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 76, 24.3.2009, lk 17.

(9) Määruses (EÜ) nr 244/2009 esitatud meetmete analüüsimisel on leitud, et teatavate elavhõbeda kasutusviiside korral on kõnealuse aine osaline kõrvaldamine või asendamine teaduslikult või tehniliselt teostatav, ilma et see mõjutaks negatiivselt keskkonna-, tervise- ja/või tarbijaohutust määral, mis on olulisem kui asendamisest saadav kasu. Seepärast on kõnealuste kasutusviiside puhul kohane vähendada elavhõbedasisaldust vastavalt määrusele (EÜ) nr 244/2009.

(10) Direktiivi 2002/95/EÜ lisa on vaja oluliselt muuta. Seepärast tuleks kogu lisa selguse mõttes asendada.

(11) Vastavalt direktiivi 2002/95/EÜ artikli 5 lõikele 2 on komisjon asjaosalistega konsulteerinud.

(12) Direktiivi 2002/95/EÜ tuleks seega vastavalt muuta.

(13) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/12/EÜ⁽¹⁾ artikli 18 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2002/95/EÜ lisa asendatakse käesoleva otsuse lisaga.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 24. september 2010

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK

⁽¹⁾ ELT L 114, 27.4.2006, lk 9.

LISA

„LISA

Kasutusviisid, mille puhul on tehtud erand artikli 4 lõikes 1 sätestatud keelust

Erand		Reguleerimisala ja kohaldamise kuupäev
1	Elavhõbedat ühe sokliga (kompaktsetes) luminofoorlampides ühe valguselemendi kohta kuni:	
1(a)	üldotstarbelised lambid võimsusega < 30 W: 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 kuni 31. detsembrini 2012 on lubatud kasutada 3,5 mg valguselemendi kohta; pärast 31. detsembril 2012 on lubatud kasutada 2,5 mg valguselemendi kohta
1(b)	üldotstarbelised lambid võimsusega ≥ 30 W ja < 50 W: 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 3,5 mg valguselemendi kohta
1(c)	üldotstarbelised lambid võimsusega ≥ 50 W ja < 150 W: 5 mg	
1(d)	üldotstarbelised lambid võimsusega ≥ 150 W: 15 mg	
1(e)	üldotstarbelised rõnga- või ruudukujulised lambid toru läbimõduga < 17 mm	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 7 mg valguselemendi kohta
1(f)	eriotstarbelised lambid: 5 mg	
2(a)	Elavhõbedat kahesokkilistes üldotstarbelistes sirgetes luminofoorlampides (lambi kohta) kuni:	
2(a)(1)	kolme luminofoorainega lambid, millel on tavaline eluiga ja toru läbimõõt < 9 mm (näiteks T2): 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 4 mg lambi kohta
2(a)(2)	kolme luminofoorainega lambid, millel on tavaline eluiga ja toru läbimõõt ≥ 9 mm ja ≤ 17 mm (näiteks T5): 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 3 mg lambi kohta
2(a)(3)	kolme luminofoorainega lambid, millel on tavaline eluiga ja toru läbimõõt > 17 mm ja ≤ 28 mm (näiteks T8): 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 3,5 mg lambi kohta
2(a)(4)	kolme luminofoorainega lambid, millel on tavaline eluiga ja toru läbimõõt > 28 mm (näiteks T12): 5 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2012; pärast 31. detsembril 2012 on lubatud kasutada 3,5 mg lambi kohta
2(a)(5)	kolme luminofoorainega lambid, millel on pikk eluiga ($\geq 25 000$ h): 8 mg	Kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2011; pärast 31. detsembril 2011 on lubatud kasutada 5 mg lambi kohta
2(b)	Elavhõbedat muudes luminofoorlampides (lambi kohta):	
2(b)(1)	sirged halofosfaatlambid toru läbimõduga > 28 mm (nt T10 ja T12): 10 mg	Kehtivusaeg lõpeb 13. aprillil 2012
2(b)(2)	kõverad halofosfaatlambid (kõik läbimõõdud): 15 mg	Kehtivusaeg lõpeb 13. aprillil 2016

	Erand	Reguleerimisala ja kohaldamise kuupäev
2(b)(3)	kõverad kolme luminofoorainega lambid toru läbimõõduga > 17 mm (nt T9)	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 15 mg lambi kohta
2(b)(4)	muud üld- ja eriotstarbelised lambid (nt induktsoonlampid)	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 15 mg lambi kohta
3	Elavhõbedat eriotstarbelistes külmkatoodiga luminofoorlampides ja välise elektroodiga luminofoorlampides (CCFL- ja EEFL-lambid) ühe lambi kohta kuni:	
3(a)	lühikesed lambid (≤ 500 mm)	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 3,5 mg lambi kohta
3(b)	keskmise pikkusega lambid (> 500 mm ja $\leq 1\,500$ mm)	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 5 mg lambi kohta
3(c)	pikad lambid ($> 1\,500$ mm)	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 13 mg lambi kohta
4(a)	Elavhõbedat muudes madalrõhulahenduslampides (lambi kohta):	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 15 mg lambi kohta
4(b)	Elavhõbedat tildotstarbelistes parandatud värviesitusindeksiga ($Ra > 60$) kõrgrõhunaatriumaurulampides (valguselemendi kohta):	
4(b)-I	$P \leq 155$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 30 mg valguselemendi kohta
4(b)-II	155 W $< P \leq 405$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 40 mg valguselemendi kohta
4(b)-III	$P > 405$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 40 mg valguselemendi kohta
4(c)	Elavhõbedat muudes tildotstarbelistes kõrgrõhunaatriumaurulampides (valguselemendi kohta) kuni:	
4(c)-I	$P \leq 155$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 25 mg valguselemendi kohta
4(c)-II	155 W $< P \leq 405$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 30 mg valguselemendi kohta
4(c)-III	$P > 405$ W	Kasutamine ei ole piiratud kuni 31. detsembrini 2011; pärast 31. detsembrit 2011 on lubatud kasutada 40 mg valguselemendi kohta
4(d)	Elavhõbe kõrgrõhuelavhõbelampides (HPMV)	Kehtivusaeg lõpeb 13. aprillil 2015
4(e)	Elavhõbe metallhaliidlampides	

	Erand	Reguleerimisala ja kohaldamise kuupäev
4(f)	Elavhõbe muudes käesolevas lisas eraldi nimetatata erioots- tarbelistes lahenduslampides	
5(a)	Plii elektronkiiretorude klaasis	
5(b)	Plii luminofoortorude klaasis, kuni 0,2 massiprotsenti	
6(a)	Plii legeeriva elemendina masinaehitusterases ja tsingitud terases, kuni 0,35 massiprotsenti	
6(b)	Plii legeeriva elemendina alumiiniumis, kuni 0,4 massi- protsenti	
6(c)	Vasesulam pliisisaldusega kuni 4 massiprotsenti	
7(a)	Plii kõrge sulamistemperatuuriga joodises (nt pliisulamid, mis sisaldavad pliid 85 massiprotsenti või rohkem)	
7(b)	Plii serverite, salvestite ja salvestimaatriksite joodises ning kommuteerimiseks, signaalimiseks ja edastamiseks kasutata- vate võrgu infrastruktuuri seadmete ja telekommunikatsioo- nivõrgu haldamisseadmete joodises	
7(c)-I	Elektri- ja elektroonikaseadmeosad, mis sisaldavad pliid klaasis või keraamikas, v.a kondensaatorite dielektriline keraamika, nt piesoelektrilistes seadmetes või klaasis või keraamilise materjali koosseisus	
7(c)-II	Plii selliste kondensaatorite dielektrilises keraamikas, mille nimipinge on 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul või suurem	
7(c)-III	Plii selliste kondensaatorite dielektrilises keraamikas, mille nimipinge on väiksem kui 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul	Kehtivusaeg lõpeb 1. jaanuaril 2013; pärast seda kuupäeva on lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 1. jaanuari 2013
8(a)	Kaadmium ja selle ühendid ühekordsetes tabletitüüpi sulavkaitsmetes	Kehtivusaeg lõpeb 1. jaanuaril 2012; pärast seda kuupäeva on lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 1. jaanuari 2012
8(b)	Kaadmium ja selle ühendid elektrikontaktides	
9	Kuuevalentne kroom absorptsioonkülmiku süsinikterasest jahutusüsteemi korrosioonitõrjevahendina, sisaldus jahutus- lahuses kuni 0,75 massiprotsenti	
9(b)	Plii laagriliudades ja püksides külmutusagensit sisaldavates kompressorites, mida kasutatakse kuumutamiseks, ventileeri- miseks, õhu konditsioneerimiseks ja külmutamiseks	
11(a)	Plii lõugpressi kasutamiseks sobivates viikühendussüsteemides	On lubatud kasutada elektri- ja elektrooni- kaseadmetes, mis on lastud turule enne 24. septembrit 2010
11(b)	Plii muudes kui lõugpressi kasutamiseks sobivates viikühendussüsteemides	Kehtivusaeg lõpeb 1. jaanuaril 2013; pärast seda kuupäeva on lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 1. jaanuari 2013

	Erand	Reguleerimisala ja kohaldamise kuupäev
12	Plii soojusjuhtimismooduli C-ringi kattematerjalina.	On lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 24. septembrit 2010
13(a)	Plii optikaseadmetes kasutatavas valges klaasis	
13(b)	Kaadmium ja plii filterklaasides ja peegeldusstandardina kasutatavates klaasides	
14	Plii enam kui kaht komponenti sisaldava joodise koostises sõrmpistik-ühenduskontaktide ja mikroprotsessoriümbrise vahelises ühenduses, sisaldusega üle 80 % ja vähem kui 85 % segu massist	Kehtivusaeg lõpeb 1. jaanuaril 2011; pärast seda kuupäeva on lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 1. jaanuari 2011
15	Plii sellise joodise koostises, millega luuakse stabiilne elektrühendus pooljuhtkiibi ja aluse vahel pöördkiibi (<i>Flip Chip</i>) integraallülitustes	
16	Plii silikaadiga kaetud sisepinnaga silindrilistes hõõglampides	Kehtivusaeg lõpeb 1. septembril 2013
17	Pliihalogeniidid kiirgusainetena suure valgustugevusega lahenduslampides (HID), mida kasutatakse tööstuslikus reprograafias	
18(a)	Plii aktivaatorina lahenduslampide fluorestseerivas pulbris (kuni 1 massiprotsent pliid) erilampide puhul, mida kasutatakse diasomeetodiga trükkimisel reprograafias, litograafias, putukapüünistes, fotokeemilistes ja kõvastamisprotsessides ja mis sisaldavad selliseid luminofoore (fosfoore) nagu SMS ((Sr,Ba) ₂ MgSi ₂ O ₇ :Pb)	Kehtivusaeg lõpeb 1. jaanuaril 2011
18(b)	Plii aktivaatorina lahenduslampide fluorestseerivas pulbris (kuni 1 massiprotsent pliid) lampide puhul, mida kasutatakse solaariumilampidena ja mis sisaldavad selliseid luminofoore nagu BSP (BaSi ₂ O ₅ :Pb)	
19	Plii ning PbBiSn-Hg ja PbInSn-Hg põhiamalgaamina erisegudes ning plii ja PbSn-Hg lisaamalgaamina väga kompaktses säästulampides (ESL)	Kehtivusaeg lõpeb 1. juunil 2011
20	Pliioksiid vedelkristallekraanides (LCD) kasutatavate lamedate luminesentslampide esi- ja tagakülje põhimike sidumiseks kasutatavas klaasis	Kehtivusaeg lõpeb 1. juunil 2011
21	Plii ja kaadmium trükivärvides, emailide kandmiseks sellistele klaasidele nagu boorsilikaatklaas ja sooda-lubi-liivklaas	
23	Plii muude tiheda sammuga komponentide kui kuni 0,65-millimeetrise sammuga konnektorite viimistluses	On lubatud kasutada elektri- ja elektroonikaseadmetes, mis on lastud turule enne 24. septembrit 2010
24	Plii joodistes, läbi augu metallitatud (PTH) ketas- ja planaarmaatriksiga mitmekihiliste keraamiliste kondensaatorite jootmiseks	
25	Pliioksiid struktuurelementides kasutatavates pindjuhtivates elektronemiteerivates kuvarites (SED), eelkõige fritt-tihendil ja fritt-rõngastel	
26	Pliioksiid mustklaaslampide (BLB- ehk mustvalguslampide) klaasümbrises	Kehtivusaeg lõpeb 1. juunil 2011
27	Pliisulamid joodisena suure võimsusega (mitu tundi helivõimsuse tasemel 125 dB ja üle selle töötamiseks ettenähtud) valjuhääldite muundurites	Kehtivusaeg lõppes 24. septembril 2010

	Erand	Reguleerimisala ja kohaldamise kuupäev
29	Kristallklaasis sisalduv plii, nagu on kindlaks määratud nõukogu direktiivi 69/493/EMÜ ⁽¹⁾ I lisas (kategooriad 1, 2, 3 ja 4)	
30	Kaadmiumisulamid elektrilis-mehaanilistes joodisühendustes elektrijuhtidega, mis asuvad otse vonkepoolil muundurites, mida kasutatakse võimsates valjuhääldajates helirõhu väärtustega vähemalt 100 dB (A)	
31	Plii jootematerjalides elavhõbedavabade tasapinnaliste fluorestsentslampide (mida kasutatakse nt vedelkristallekraanides, dekoratiiv- või tööstuslikes valgustites) valmistamisel kasutamiseks	
32	Pliioksiid paagutatud tihendis, mida kasutatakse argoon- ja krüptoonlaserseadmete akende valmistamisel	
33	Plii 100 µm läbimõõduga vasktraatide pehmejoodisega jootmiseks kasutatavates joodistes ning vähemal määral trafodes	
34	Plii metallkeraamilistes trimmerpotentsiomeetri osades	
36	Elavhõbe, mida kasutati katoodpihustuse pidurdajana kuni 30 mg elavhõbedat sisaldavates alalisvoolul töötavates plasmakuvarites	Kehtivusaeg lõppes 1. juulil 2010
37	Plii tsinkboraatklaaskorpusel põhinevate kõrgepingediodide kattekihis	
38	Kaadmium ja kaadmiumoksiid paksilepastades, mida kasutatakse alumiiniumiga seotud berülliumoksiidil	
39	Kaadmium värvi muutvates II–VI valgusdiodides (< 10 µg kaadmiumi valgust kiirgava pinna mm ² kohta), mis on ette nähtud kasutamiseks tahkistes valgus- või kuvamissüsteemides	Kehtivusaeg lõpeb 1. juulil 2014

(¹) EÜT L 326, 29.12.1969, lk 36.

Märkus: vastavalt direktiivi 2002/95/EÜ artikli 5 lõike 1 punktile a võib plii, elavhõbeda, kuuevalentse kroomi, polübroomitud bifenüülide (PBB) ja polübroomitud difenüüleetrite (PBDE) maksimaalne sisaldus homogeenses materjalis olla 0,1 massiprotsenti ning kaadmiumi maksimaalne sisaldus 0,01 massiprotsenti.”

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS,

20. september 2010,

reguleeritud juurdepääsu kohta järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele

(EMPs kohaldatav tekst)

(2010/572/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),⁽¹⁾ eriti selle artikli 19 lõiget 1,

võttes arvesse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti (*Body of European Regulators for Electronic Communications*, BEREC) ja sidekomitee (*Communication Committee*, COCOM) arvamusi

ning arvestades järgmist:

- (1) ELi elektrooniliste sideteenuste ühtne turg ja eelkõige kiirete lairibateenuste väljatöötamine on olulised majanduskasvu loomisel ja Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel. 2009. aasta märtsis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu tõstis oma järeldustes esile telekommunikatsiooni ja lairibaühenduse kasutuselevõtu olulist rolli seoses ELi investeeringute, töökohtade loomise ja üldise majanduse elavdamisega. 2010. aasta mais esitletud Euroopa digitaalse tegevuskava väljatöötamine on üks Euroopa 2020. aasta strateegia seitsmest suurprojektist.
- (2) Euroopa digitaalne tegevuskava seab eesmärgiks kiire ja väga kiire lairibaühenduse kasutuselevõtu ja kasutamise ning näeb ette mitmeid meetmeid kiudoptiliste järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtu edendamiseks ja lähiaastatel vajalike märkimisväärsete investeeringute toetamiseks. Eespool kirjeldatuga seotud soovitude eesmärk on edendada tõhusat investeerimist ja innovatsiooni uue ning täiendatud infrastruktuuri valdkonnas, võttes arvesse kõigile investeerimisettevõtjatele tekkivaid riske ja vajadust säilitada tõhusat konkurentsi, mis on aja jooksul oluline investeeringu teostajate jaoks.

- (3) Direktiivi 2002/21/EÜ artikli 16 lõikes 4 kirjeldatud riikide reguleerivad asutused töötavad välja regulatiivseid lahendusi vasel põhinevatelt võrkudelt kiudoptilistele võrkudele üleminekul tekkinud probleemidele. Sellega seoses on asjaomased turud võrgu infrastruktuurile juurdepääsu hulgemüügi turg (turg 4) ja lairibavõrgule juurdepääsu hulgemüügi turg (turg 5). Riikide reguleerivate asutuste regulatiivsete lähenemisviiside järjepidevus on ühtse turu moonutuste vältimiseks ja kõigile investeerimisettevõtjatele õiguskindluse loomiseks väga oluline. Seetõttu on kohane juhendada riikide reguleerivaid asutusi eesmärgiga takistada mis tahes sobimatuid regulatiivsete lähenemisviiside kõrvalekaldeid, võimaldades samas riikide reguleerivatel asutustel võtta asjakohaste parandusmeetmete kavandamisel arvesse siseriiklikku olukorda. Riigi reguleeriva asutuse kehtestatud parandusmeetmed peaksid kajastama investeerimisredeli põhimõtte proportsionaalset kohaldamist.
- (4) Käesoleva soovitude reguleerimisala hõlmab eelkõige parandusmeetmeid, mida kohaldatakse märkimisväärse turujõuga operaatorite suhtes direktiivi 2002/21/EÜ artikli 16 kohaselt tehtud turuanalüüsi alusel. Siiski võivad liikmesriigid juhul, kui see on põhjendatud sellega, et infrastruktuuri dubleerimine on majanduslikult ebatõhus või füüsiliselt raskendatud, kehtestada kooskõlas kõnealuse direktiivi artikliga 12 elektroonilisi sidevõrkude kasutamisele ettevõtjatele seadmete ühiskasutuse kohustuse, mis on kohane tsiviilehituse infrastruktuuri ja lõppsegmentide kitsaskohtade ületamiseks.
- (5) Eeldatakse, et nõudluse ja pakkumise tingimused muutuvad pärast järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõttu nii hulgi- kui ka jaemüügi tasandil märkimisväärselt. Sellest tulenevalt võib olla vajalik uute parandusmeetmete kehtestamine ning turgudel 4 ja 5 võib osutuda vajalikuks aktiivsete ja passiivsete juurdepääsude parandusmeetmete uue kombinatsiooni rakendamine.
- (6) Õiguskindlus on väga oluline kõigi operaatorite tõhusate investeeringute edendamiseks. Ühtsete reguleerimispõhimõtete rakendamine aja jooksul on tähtis, kuna see annab investoritele kindlustunde oma äriplaanide koostamisel. Perioodiliste turuanalüüsides seotud ebakindluse leevendamiseks peaksid riikide reguleerivad asutused selgitama võimalikult suures ulatuses, kuidas turutingimuste prognoositavad muutused võivad parandusmeetmeid mõjutada.

⁽¹⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

- (7) Kui uued kiudoptilised võrgud paigaldatakse täiesti uutele objektidele, peaksid riikide reguleerivad asutused regulaatiivsed kohustused üle vaatama ja vajaduse korral neid kohandama, et tagada nende kohaldamine kasutuselevõetavast võrgutehnoloogiast olenemata.
- (8) Järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtt viib tõenäoliselt märkimisväärsete muudatusteni teenuse osutamise seotud majandustegevuses ja konkurentsiolekorras.
- (9) Selles kontekstis peaksid riikide reguleerivad asutused hoolega uurima järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõttust tekkivaid konkurentsitingimusi. Riikide reguleerivad asutused peaksid vastavalt komisjoni 17. detsembri 2007. aasta soovitusel 2007/879/EÜ (elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenusturgude kohta, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta) on tundlikud eelneva reguleerimise suhtes) ⁽¹⁾ määrama kindlaks riigisisesed geograafilised turud, kui nad on suutelised selgelt kindlaks tegema märkimisväärselt ja objektiivselt erinevad konkurentsitingimused, mis aja jooksul ei muutu. Olukordades, kus ei ole võimalik järeldada, et erinevad konkurentsitingimused õigustaksid riigisest geograafiliste turgude kindlaksmääramist, võib siiski olla kohane riikide reguleerivate asutuste reageerimine erinevatele konkurentsitingimustele geograafiliselt määratletud turu eri piirkondades, näiteks tulenevalt mitmete alternatiivsete infrastruktuuride või infrastruktuuripõhiste operaatorite olemasolust, kehtestades erinevad parandusmeetmed ja juurdepääsutooted.
- (10) Üleminek vaskaablipõhistelt võrkudelt kiudoptilistele võrkudele võib muuta konkurentsitingimusi erinevates geograafilistes piirkondades ning tekitada vajaduse turgude 4 ja 5 geograafilise ulatuse või turgude 4 ja 5 parandusmeetmete läbivaatamise järele juhul, kui kõnealused turud või parandusmeetmed on segmenteeritud eraldatud juurdepääsuga kliendiliinist tuleneva konkurentsi alusel.
- (11) Kui turul 4 leitakse märkimisväärne turujõud, tuleks kohaldada asjakohaseid parandusmeetmeid.
- (12) Juurdepääs tsiviilehituse infrastruktuurile on paralleelsete kiudoptiliste võrkude kasutuselevõtuks hädavajalik. Seetõttu on tähtis, et riikide reguleerivad asutused saaksid vajalikku teavet, et hinnata, kas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtuks on kaablikanalatsioonid ja kliendiliini seadmed olemas ja kus need on. Riikide reguleerivad asutused peaksid kasutama neile direktiiviga 2002/21/EÜ antud volitusi kogu asjakohase teabe saamiseks kõnealuste seadmete asukoha, edastumahu ja kättesaadavuse kohta. Alternatiivsetel operaatoritel peaks ideaalsel juhul olema võimalus kiudoptiliste võrkude kasutuselevõtuks märkimisväärse turujõuga operaatoriga samal ajal, jagades tsiviilehitustööde kulusid.
- (13) Tsviilehitusele juurdepääsu andmine kehtib ainult juhul, kui märkimisväärse turujõuga operaator võimaldab samadel tingimustel juurdepääsu oma järgneva turu üksusele ja juurdepääsu taotlevatele kolmandatele isikutele. Riikide reguleerivad asutused peaksid kasutama oma kogemusi menetluste ja vahendite väljatöötamisel eraldatud juurdepääsuga kliendiliini jaoks, et võtta kasutusele tsviilehituse seadmete tellimist ning kasutamist võimaldava juurdepääsu jaoks vajalikud äriprotsessid. Märkimisväärse turujõuga operaatorile volituse andmine avaldada standardpakkumine nii kiiresti kui võimalik pärast juurdepääsu taotleja asjakohast taotlust, on proportsionaalne eesmärgiga edendada tõhusaid investeeringuid ja infrastruktuuri konkurentsi. Kõnealuses standardpakkumises tuleks täpsustada tsviilehituse infrastruktuurile juurdepääsuga seotud tingimused ja menetlused, sh juurdepääsuhinnad.
- (14) Kulupõhiste hindadega on seotud kasutatud kapitalilt mõistliku kasumi saamine. Kui dubleerimatusse füüsilises varasse, näiteks tsviilehituse infrastruktuuri, tehtud investeeringud ei ole otseselt seotud järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõttuga (ja nendest ei tulene samalaadse tasemega tururiski), tuleb nende riskiprofiili käsitleda võrdväärse olemasoleva vasespõhise infrastruktuuriga.
- (15) Riiklikud reguleerivad asutused peaksid võimaluse korral püüdma tagada, et märkimisväärse turujõuga operaatori vastehitatud rajatised kavandatakse viisil, mis võimaldab mitmel operaatoril nende kiudoptilised liinid kasutusele võtta.
- (16) „Valguskaabelühendus koju” (FTTH) kontekstis on kiudoptilise kontuuri lõppsegmendi dubleerimine üldjuhul kulukas ja ebatõhus. Jätkusuutliku infrastruktuuri konkurentsivõime jaoks on seega vajalik anda juurdepääs märkimisväärse turujõuga operaatori kasutusele võetud kiudoptilise infrastruktuuri lõppsegmendile. Tõhusa turule sisenemise tagamiseks on tähtis anda juurdepääs märkimisväärse turujõuga operaatori võrgule sellisel tasemel, mis võimaldab turule tulijatel saavutada toimiva ja jätkusuutliku konkurentsi toetamiseks minimaalse võimsuse. Vajaduse korral võidakse tõhusa juurdepääsu tagamiseks nõuda spetsiaalseid liideseid.
- (17) Läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise kohustused on kehtestatud lõppsegmendile juurdepääsu tõhususe tagamiseks. Asjakohase taotluse korral on märkimisväärse turujõuga operaatori standardpakkumise avaldamine lühikese aja jooksul vajalik selleks, et juurdepääsu taotlejad saaksid teha investeerimisvalikuid.
- (18) Riikide reguleerivad asutused peavad tagama, et juurdepääsuhinnad väljendavad märkimisväärse turujõuga operaatori tegelikult kantud kulusid, sh investeerimisrisiki taseme nõuetekohast arvessevõtmist.

⁽¹⁾ ELT L 344, 28.12.2007, lk 65.

- (19) Mitmekiulistel liinidel põhinevaid võrke on võimalik kasutusele võtta vaid mõnevõrra kõrgema hinnaga kui ühel kiudoptilisel liinil põhinevaid võrke ning see võimaldab igal alternatiivsel operaatoril kontrollida ise oma ühendust lõppkasutajani. Selle kaudu soodustatakse tõenäoliselt pikaajalist jätkusuutlikku konkurentsi kooskõlas ELi õigusliku raamistiku eesmärkidega. Seega on soovitatav, et riikide reguleerivad asutused kasutaksid oma võimalusi mitmekiulistel liinidel põhineva lõppsegmenti väljatöötamise võimaldamiseks, võttes arvesse eelkõige nõudlust ja seonduvaid kulusid.
- (20) Alternatiivsed operaatorid, kellest mõned on juba oma võrgud kasutusele võtnud, et liituda märkimisväärse turujõuga operaatori vasespõhise eraldatud juurdepääsuga kliendiliinile, peavad saama asjakohased juurdepääsutooted, et neil oleks võimalik järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu kontekstis konkureerimist jätkata. FTTH korral võivad need vastavalt olukorrale koosneda juurdepääsust tsiviilehituse infrastruktuurile, lõppsegmentidele, komplektist eraldatud kiudoptilisele kontuurile (sealhulgas pimekiule) või lairibajuurdepääsu hulgemüügile. Kui turule 4 kehtestatud parandusmeetmed viivad toimiva konkurentsi järgneval turul, kogu turul või teatud geograafilistes piirkondades, võidakse turul või asjaomastes piirkondades muud parandusmeetmed tühistada. Tühistamine oleks võimalik näiteks juhul, kui füüsilise juurdepääsuga seotud parandusmeetmete edukas rakendamine muudab bitivooga seotud täiendavad parandusmeetmed üleliigseks. Lisaks sellele võivad riikide reguleerivad asutused erakorralistes tingimustes loobuda eraldatud juurdepääsu rakendamise kiudoptilisele kontuurile geograafilistes piirkondades, kus mitme alternatiivse infrastruktuuri, näiteks FTTH-võrkude ja/või kaabelvõrgu olemasolu koos komplektist eraldamisel põhinevate konkurentsi võimeliste juurdepääsupakkumistega viivad tõenäoliselt toimiva konkurentsi järgneval turul.
- (21) Direktiivi 2002/21/EÜ artikli 16 alusel kehtestatud kohustused põhinevad tuvastatud probleemi olemusel ilma märkimisväärse turujõuga operaatori rakendatavat tehnoloogiat või arhitektuuri arvesse võtmata. Seega ei tohiks asjaolu, kas märkimisväärse turujõuga operaator võtab kasutusele mitmikühenduse (*point-to-multipoint*) või kakspunktühenduse (*point-to-point*) topoloogia, iseenesest mõjutada parandusmeetmete valikut, arvestades võimalike tehniliste probleemide lahendamiseks kasutatavate uute kliendiliini eraldamise tehnoloogiate kättesaadavust. Riikide reguleerivad asutused võiksid võtta üleminekuperioodiks meetmed alternatiivsete juurdepääsutoodete jaoks, mis pakuvad lähimat võimalikku lahendust kliendiliinide füüsilisele eraldamisele, tingimusel et nendega koos kehtestatakse kaitsemeetmed, millega tagatakse võrdväärne juurdepääs ja tõhus konkurents⁽¹⁾. Igal juhul peaksid riikide reguleerivad asutused andma volitused kliendiliinide füüsiliseks eraldamiseks niipea, kui see on tehniliselt ja kaubanduslikult teostatav.
- (22) Kui antakse luba eraldatud juurdepääsuks valguskaabelühendusele, tuleks olemasolevat standardpakkumist, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinile, muuta, et see hõlmaks kõiki asjakohaseid juurdepääsutingimusi, sh valguskaabelühenduste eraldamisega seotud finantstingimusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/19/EÜ⁽²⁾ II lisale. Kõnealune muudatus tuleks avaldada esimesel võimalusel, et luua juurdepääsu taotlejatele piisav läbipaistvus ja planeerimiskindlus.
- (23) FTTH-i kasutuselevõtt hõlmab üldjuhul märkimisväärset riski, kuna selle kasutuselevõtukulud majapidamise kohta on suured ja ainult kiudoptika pakutavaid täiendatud omadusi (näiteks suuremat läbilaskevõimet) vajavate jaemüügiteenuste arv on hetkel veel piiratud. Investeeringud kiudoptikasse sõltuvad amortisatsiooni osas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude võimaldatud uute teenuste kasutamisest lühiajalises ja keskpikas perspektiivis. Märkimisväärse turujõuga operaatori kapitalikulu juurdepääsuhindade määramisel peaks väljendama suuremat investeerimiskõiki võrreldes investeringutega praegustesse vasespõhistesse võrkudesse.
- (24) Kasutuselevõtu riski hajutamine võib viia järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kiirema ja tõhusama kasutuselevõtni. Riikide reguleerivad asutused peaksid seega investeerimiskõiki hajutamiseks hindama märkimisväärse turujõuga operaatori pakutud hinnakujunduskavasid.
- (25) Kui märkimisväärse turujõuga operaatorid pakuvad eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsuks madalmaid hindu eelnevate pikaajaliste või mahupõhiste lepingute sõlmimise eest, siis ei tohi neid lugeda liigselt diskrimineerivateks, kui riikide reguleerivad asutused on veendunud, et madalamad hinnad väljendavad asjakohaselt tegelikku investeerimiskõiki vähenemist. Riikide reguleerivad asutused peaksid siiski tagama, et kõnealused hinnakujundussüsteemid ei vii hinnakruvi efekti tekkeni, mis takistab tõhusat turule sisenemist.
- (26) Hinnakruvi on võimalik tõendada, näidates, et märkimisväärse turujõuga operaatori enda järgneva turu ettevõtted ei oleks märkimisväärse turujõuga operaatori eelneva turu ettevõtjate poolt konkurentidelt nõutava eelneva turu hindade alusel suutelised kasumlikult tegutsema (nn sama tõhusa konkurenti katse). Teine võimalus hinnakruvi tõendada on näidata, et eelneva turu konkurentidelt juurdepääsu eest nõutava hinna ja märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjate poolt järgneval turul nõutava hinna vahe on ebapiisav, et mõistlikult tõhus teenuseosutaja saaks järgneval turul tavapärase

⁽¹⁾ Vt ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/140/EÜ põhjendus 60 (ELT L 337, 18.12.2009, lk 37).

⁽²⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

kasumi (nn mõistlikult tõhusa konkurendi katse). Eelneva hinnakontrolli kontekstis, mille eesmärk on säilitada erinevaid mitmekülgsus- ja mastaabisääste saavate ning erinevate võrgu ühikukuludega operaatorite toimiv konkurents, on nn mõistlikult tõhusa konkurendi katse üldjuhul asjakohasem. Lisaks sellele tuleks mis tahes hinnakruvi hindamine teha asjakohase ajavahemiku jooksul. Prognoositavuse parandamiseks peaksid riikide reguleerivad asutused eelnevalt asjakohaselt kindlaks määrama imputeerimiskatse määratlemisel järgitava meetodika, kasutatavad parameetrid ja tuvastatud hinnakruvi korral parandusmehhanismid.

- (27) Mitmekiulistel liinidel põhinevad võrgud tagavad, et juurdepääsu taotlejad saavad täieliku kontrolli kiudoptiliste liinide üle, ilma et nad peaksid kulukaid investeeringuid dubleerima või riskima diskrimineeriva kohtlemisega ühel valguskaabelühendusel põhineva juurdepääsu eraldamise korral. Mitmekiulistel liinidel põhinevad võrgud viivad seega tõenäoliselt kiirema ja tugevama konkurentsini järgneval turul. Järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudesse tehtud kaasinvesteeringud võivad vähendada investeeringu võtta kantud kulusid ja riske ning viia seega FTTH laialdasema kasutuselevõtuni.
- (28) Mitmekiulistel liinidel põhineva FTTH kaasinvesteeringute korraldused võivad teatud tingimustel viia tõhusa konkurentsiolekorrani kaasinvesteeringuga hõlmatud geograafilistes piirkondades. Kõnealused tingimused on eelkõige seotud hõlmatud operaatorite arvu, ühiselt kontrollitud võrgu struktuuri ning muude korraldustega kaasinvesteeringute vahel, mille eesmärk on tagada tõhus konkurents järgneval turul. Kui sellises olukorras on kõnealustes piirkondades konkurentsitingimused mujal kehtivatest märkimisväärselt ja objektiivselt erinevad, võib see õigustada eraldi turu määratlemist, kus pärast vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ artiklile 16 tehtud turuanalüüsi ei tuvastata märkimisväärselt turujõuga ettevõtjat.
- (29) Riikide reguleerivad asutused peaksid hindama alamliini eraldamise kulusid. Kui see on asjakohane, peaksid riikide reguleerivad asutused korraldama alternatiivsete operaatoritega, kes võivad olla huvitatud kaablikappide jagamisest, eelneva konsulteerimise ning määrama selle alusel kindlaks, milliseid kaablikappe tuleb kohandada ja kuidas kulusid jaotada.
- (30) Kui kehtestatakse alamliini eraldamise parandusmeetmed, peaksid riikide reguleerivad asutused võtma asjakohased tagasiühendusega seotud meetmed, et kõnealused parandusmeetmed oleksid tõhusad. Juurdepääsu taotlejatel peaks olema võimalik valida nende nõuetele kõige paremini sobiv lahendus: kas pimekiud (ja vajaduse korral vasepõhine), Etherneti tagasiühendus või juurdepääs kaablikanaliseerimisele. Riikide reguleerivad asutused

võivad vajaduse korral võtta meetmeid, mis on seotud märkimisväärselt turujõuga operaatori omandis olevate kaablikappide piisava suurusega.

- (31) Alamliinidele juurdepääsu tingimuste läbipaistvust on võimalik kõige paremini tagada nende kaasamise teel olemasolevasse kliendiliini eraldamise standardpakkumisse. On tähtis, et kõnealune läbipaistvusnõue kehtiks kõigile elementidele, mis on vajalikud alamliini eraldamiseks, sh tagasiühendusele ja lisateenustele olemasolevate konkurentsivõimeliste pakkumiste jätkusuutlikkuse võimaldamiseks. Standardpakkumine peaks hõlmama kõiki hinnakujunduse tingimusi, et osalejad saaksid arvu- tada alamliini eraldamise ärimudelit.
- (32) Kooskõlas kliendiliini eraldamise hinnakujundusega peab kõigi alamliini eraldamiseks vajalike elementide hinnakujundus olema kulupõhine ja kooskõlas vasepõhise kliendiliini eraldamise juurdepääsu hinnakujunduse praeguste meetodikatega. Vasepõhiste liinide kiudoptiliste liinidega asendamine kuni vahejaotuspunktini on tähtis investeering, millega kaasneb teatud risk, kuigi seda riski peetakse väiksemaks kui FTTH-võrkude korral (vähemalt tihedama asustusega piirkondades) tulenevalt suhtelistest kasutuselevõtukuludest asjaomase majapidamise kohta ning parandatud või täiendatud teenuste nõudluse ennustatamatusest.
- (33) Riikide reguleerivad asutused peaksid kohaldama mitte-diskrimineerivaid põhimõtteid, et vältida märkimisväärselt turujõuga operaatori jaemüügiettevõtja mis tahes ajastuse eeliseid. Kõnealusel operaatoril peaks olema kohustus ajakohastada oma hulgemüügi bitivoo pakkumist enne kiudoptikal põhinevate uute jaemüügiteenuste algatamist, et konkureerivatel operaatoritel oleks võimalik kasutada juurdepääsu mõistliku aja jooksul, et reageerida kõnealuste toodete turule toomisele. Mõistlikuks ajavahemikuks vajalike kohanduste tegemiseks peetakse kuut kuud, kui ei ole kasutusel muid tõhusaid, mittediskrimineerimist tagavaid kaitsemeetmeid.
- (34) Eeldatakse, et kiudoptikal põhinevaid lairibale juurdepääsu hulgemüügitooteid saab tehniliselt konfigureerida viisil, mis võimaldab võrreldes vasepõhiste bitivootoode- tega rohkem paindlikkust ja täiustatud teenuse omadusi. Jaemüügitoodete konkurentsi edendamiseks on oluline, et kõnealused erinevad teenuse omadused väljenduksid erinevates reguleeritud järgmise põlvkonna juurdepääsu- võrkudel põhinevates toodetes, sh äriklassiteenustes.
- (35) Kõnealuse järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu abil võib edastada erinevaid bitivootooteid, mida on võimalik järgneval turul eristada näiteks ribalaiuse, usaldusväärsuse, teenuste kvaliteedi või muude parameetrite alusel.

- (36) Uued juurdepääsu parandusmeetmed tuleb hoolikalt kindlaks määrata, näiteks seoses tehniliste protokollide ja liidestega, mida kasutatakse optiliste võrkude sidumiseks, või tuleb seda teha seoses uute bitivoo parandusmeetmete ulatuse ja omadustega. Riikide reguleerivad asutused peaksid ühtsete tehniliste standardite väljatöötamiseks tegema koostööd omavahel, rahvusvaheliste standardiasutustega ja tööstusharu sidusrühmadega.
- (37) Kui kasutatakse eelnevat hindade reguleerimist, tuleks bitivoo juurdepääsu hulgemüügi hinnad tuletada kulu põhisel. Riikide reguleerivad asutused võivad kasutada muid asjakohaseid hinnakontrolli meetodeid, sealhulgas nt „jaehind-miinus” meetodit, kui märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjatele on seatud piisavalt konkurentsivõimelised piirangud. Riikide reguleerivad asutused peaksid määrama erinevatele bitivootodetele erinevad hinnad selles ulatuses, kus kõnealuseid hinnaerinevusi on võimalik nende aluseks olevate teenuse osutamise kulude põhjal õigustada, et võimaldada kõigil operaatoritel saada kasu püsivast hindade eristamisest nii hulgemüügi kui ka jaemüügi tasandil. Märkimisväärse turujõuga operaatori võetud riske tuleks juurdepääsu hinna määramisel nõuetekohaselt arvesse võtta.
- (38) Tõhusad füüsilise juurdepääsu parandusmeetmed võivad teatud piirkondades muuta lairibale juurdepääsu hulgemüügi kohustuse kehtestamise seoses järgneval turul tõhusa konkurentsi saavutamiseks ebavajalikuks. Eelkõige juhul, kui märkimisväärse turujõuga operaator on kasutusele võtnud FTTH-võrgu ja tõhus juurdepääs eraldatud valguskaabelühendusele on alternatiivsetele operaatoritele kättesaadav (eelkõige kaks punktühenduste korral), võib riigi reguleeriv asutus pidada asjaomast juurdepääsu järgneval turul tõhusa konkurentsi tagamiseks piisavaks ning seda eelkõige tihedama asustusega aladel. Kui lairibale juurdepääsu hulgemüügi kohustust kõnealustel tingimustel ei kehtestata, võivad tulemuseks olla paremad investeerimisstiimulid kõigile operaatoritele ning see võib soodustada kiiremat kasutuselevõttu.
- (39) Kui eelnevad kogemused on juba tõendanud, et funktsionaalne eraldamine või samalaadsed korraldused on taganud alternatiivsetele operaatoritele ja märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjatele täies ulatuses võrdväärse juurdepääsu järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele ning märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjatele on seatud piisavalt konkurentsivõimelised piirangud, võivad riikide reguleerivad asutused olla lairibale juurdepääsu hulgemüügi turule parandusmeetmete kavandamisel paindlikumad. Eelkõige võidakse lasta turul määrata bitivootoote hind. Siiski on konkurentsi piiravate tulemuste vältimiseks hädavajalik hoolikas seiretegevus ja vastavalt eespool kirjeldatule asjakohase hinnakruvikatse tegemine.
- (40) Praegu juurdepääsu omavatel operaatoritel on põhjendatud huvi saada nende investeringuid ja ärimudelit märkimisväärselt mõjutavateks muutusteks ettevalmistamiseks piisavalt aega. Kui ärilepingut ei ole sõlmitud, peaksid riikide reguleerivad asutused tagama asjakohase üleminekuviisi kindlaksmääramise. Kõnealune üleminekuviis peab olema läbipaistev ja piisavalt üksikasjalikult välja töötatud, et praegu juurdepääsu omavad operaatorid saaksid muutusteks ette valmistuda, sh koostada juurdepääsu taotlejate ja märkimisväärse turujõuga operaatori mis tahes vajaliku koostöö eeskirjad ning täpsed modaalused vastastikuse ühenduspunktide kasutusest kõrvaldamiseks. Märkimisväärse turujõuga operaatori olemasolevad kohustused tuleks säilitada asjakohase üleminekuviisiperioodi jooksul. Kõnealune üleminekuviis peaks olema kooskõlas kliendiliini või kliendi alamliini eraldamise tavapärase investeerimisperioodiga, mis on üldjuhul viis aastat. Kui märkimisväärse turujõuga operaator võimaldab võrdväärset juurdepääsu peajaoturile, võib riigi reguleeriv asutus otsustada määrata lühema perioodi.
- (41) Kui märkimisväärse turujõuga operaator kavatses välja vahetada osa oma olemasolevast vasepõhisest juurdepääsuvõrgust kiudoptikal põhineva vastu ning kavatses hetkel kasutuses olevad ühenduspunktid kasutuselt kõrvaldada, peaksid riikide reguleerivad asutused saama märkimisväärse turujõuga operaatorilt asjakohast teavet ja tagama direktiivi 2002/19/EÜ artikli 9 lõike 1 alusel, et märkimisväärse turujõuga operaatori võrgule juurdepääsu omavad ettevõtjad saavad oma võrkude ja võrgulaienduskavade vastavaks kohandamiseks õigeaegselt kogu vajaliku teabe. Riikide reguleerivad asutused peaksid määrama kindlaks kõnealuse teabe vormingu ja üksikasjalikkuse ning tagama samal ajal, et kõnealust teavet kasutatakse ainult asjakohasel eesmärgil ja et kogu protsessi vältel tagatakse teabe salastatus,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva soovitus eesmärk on edendada ühtse turu kujundamist õiguskindluse täiustamise ning investeringute, konkurentsi ja innovatsiooni edendamise teel lairibateenuste turul ning eelkõige üleminekul järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele.
2. Käesolevas soovituses sätestatakse direktiividele 2002/19/EÜ ja 2002/21/EÜ kohaste turuanalüüside alusel parandusmeetmete järjepideva rakendamise ühtne lähenemisviis seoses järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudega.
3. Kui riikide reguleerivad asutused käsitlevad direktiivi 2002/21/EÜ artikli 16 kohaselt tehtud turuanalüüsi kontekstis regulatiivsete parandusmeetmete kehtestamist, peaksid nad tõhusad meetmed välja töötama kooskõlas eespool nimetatud direktiividega ja käesolevas soovituses sätestatud ühtse lähenemisviisiga. Reguleeriv raamistik tagab riikide reguleerivate asutuste jaoks terve rea parandusmeetmeid, mis võimaldavad neil töötada välja asjakohased

meetmed, et tulla toime turutõrgetega ja saavutada kavandatud reguleerivad eesmärgid kõikides liikmesriikides. Riikide reguleerivad asutused peavad arvesse võtma operaatorite sõlmitud kokkuleppeid, mille eesmärk on kodude või hoonete ühendamiseks kiudoptiliste võrkude kasutuselevõtu riskide hajutamine ja konkurentsi edendamine.

Ühtne lähenemisviis

- Riikide reguleerivad asutused peaksid kasutama neile direktiivi 2002/21/EÜ artikli 5 alusel antud volitusi tagamaks, et märkimisväärse turujõuga operaator esitab järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele ülemineku käigus asjakohaste regulatiivsete parandusmeetmete väljatöötamiseks kogu vajaliku teabe, näiteks teabe võrgutopoloogia või kaablikanalisatsioonide kättesaadavuse kavandatud muudatuste kohta.
- Soovituses 2007/879/EÜ sätestatud turgude 4 ja 5 läbivaatamisel tuleks võtta arvesse järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrke ning riigi reguleeriv asutus peaks tegema seda koordineeritult ja õigeaegselt. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et turgude 4 ja 5 jaoks määratud meetmed on üksteisega kooskõlas.
- Kui asjakohastest turuanalüüsidest tuleneb, et turutingimused on üldiselt ühtlased, peaksid riikide reguleerivad asutused asjakohaste ülevaatamise ajavahemike jooksul kohaldama ühtset regulatiivset lähenemisviisi. Kui see on võimalik, peaksid riikide reguleerivad asutused oma otsustes selgitama, kuidas nad kavatsevad turgude 4 ja 5 parandusmeetmeid vastavalt tõenäolistele turutingimuste muutustele tulevastele turgude läbivaatamistele kohandada.
- Ettevõtja tsiviilehituse infrastruktuurile ja lõppsegmentide juurdepääsu võimaldamisel direktiivi 2002/21/EÜ artikli 12 raames sümmeetriliste meetmete kohaldamisel peaksid riikide reguleerivad asutused võtma direktiivi 2002/19/EÜ artikli 5 kohased rakendusmeetmed.
- Kui kiudoptika võetakse kasutusele täiesti uute objektide juurdepääsuvõrkudes, ei tohiks riikide reguleerivad asutused nõuda märkimisväärse turujõuga operaatorilt olemasolevate kohustuste, sh universaalteenuse osutamise kohustuste täitmiseks täiendava paralleelse vasepõhise võrgu kasutuselevõttu, vaid peaksid lubama mis tahes olemasolevate reguleeritud toodete või teenuste osutamist kiudoptika teel funktsionaalselt võrdväärsete toodete või teenuste abil.

Geograafilised erinevused

- Riikide reguleerivad asutused peaksid uurima erinevate geograafiliste piirkondade konkurentsitingimuste erinevusi eesmärgiga määrata kindlaks, kas riigisiseste geograafiliste turgude kindlaksmääramine või erinevate parandusmeetmete kohaldamine on põhjendatud. Kui konkurentsitingimuste erinevused on püsivad ja märkimisväärsed, peaksid riikide reguleerivad asutused määrama kindlaks riigisiseseid

geograafilised turud kooskõlas soovitusel 2007/879/EÜ. Muudel juhtudel peaksid riikide reguleerivad asutused jälgima, kas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtt ja sellele järgnev konkurentsitingimuste areng geograafiliselt määratletud turul annavad alust erinevate parandusmeetmete kohaldamiseks.

- Kui turul 5 on varem määratud kindlaks turu 4 juurdepääsutoodetel põhinevad riigisiseseid geograafilised turud või parandusmeetmed ning need võivad muutuda järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõttuga üleliigseks, tuleks vastavad segmentid või parandusmeetmed läbi vaadata.

Mõisted

- Käesolevas soovitusel kasutatakse järgmisi mõisteid:

„järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgud” – traadiga juurdepääsuvõrgud, mis koosnevad kas tervikuna või osaliselt optilistest elementidest ja mis on võimelised pakkuma tõhustatud (näiteks suurema läbilaskevõimega) lairibajuurdepääsu teenuseid võrreldes nende teenustega, mida pakutakse olemasolevate koaksiaalkaablil põhinevate võrkude kaudu. Enamikul juhtudel on järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgud juba olemasoleva vasepõhise või koaksiaalse juurdepääsuvõrgu täienduse tulemus;

„tsiviilehituse infrastruktuur” – kliendiliini füüsilised seadmed, mida elektroonilise side operaator kasutab kliendiliini kaablite, näiteks vasktraatide, kiudoptiliste ja koaksiaalkaablite jaoks. See viitab üldjuhul (aga mitte ainult) maa-alustele või maapealsetele varadele, näiteks alamkaablikanalisatsioonid, kaablikanalisatsioonid, kaablikaevud ja poolused;

„kaablikanalisatsioon” – maa-alune toru või kaablikarbik, mida kasutatakse (kiudoptilise, vase või koaksiaal-) kaabli hoidmiseks tuum- või juurdepääsuvõrkudes;

„kaablikaevud” – üldjuhul kaanega auk, mille kaudu isik võib siseneda maa-alusesse seadmeruumi, milles asub ristühenduste loomise juurdepääsupunkt, või mida kasutatakse maa-aluste elektroonilise side kaablite hooldamiseks;

„regionaalne ühenduspunkt” (*Metropolitan Point of Presence, MPOP*) – järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu operaatori juurdepääsu- ja magistraalvõrkude ühenduspunkt. See on vasepõhiste juurdepääsuvõrkude peajaoturi vaste. Kõik järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu abonendi ühendused kindlas piirkonnas (üldjuhul kas linn või linnaosa) on tsentraliseeritud regionaalse ühenduspunkti optilisele jaotusraamile (*Optical Distribution Frame, ODF*). Optilistest jaotusraamist ühendatakse järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu kontuurid nimetatud juurdepääsuvõrgu operaatori või muude operaatorite magistraalvõrgu seadmetega, näiteks vahepealsete tagasiühendusliidude abil, kui seadmed ei asu ühiselt regionaalses ühenduspunktis;

„jaotuspunkt” – järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu vahesõlm, milles poolitatakse üks või mitu regionaalset ühenduspunkti (fiidersegment) saavutat kiudoptilist kaablit ning jaotatakse need lõppkasutajate asukohtadega ühendamiseks (lõppsegment). Jaotuspunkt on üldjuhul seotud mitme hoone või majaga. See võib asuda kas hoone all (korterelamu korral) või tänaval. Jaotuspunktides paiknevad jaoturid, mis seostavad rippkaablid ja mõnel juhul toiteta seadmed, näiteks optilised jagurid;

„lõppsegment” – järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu segment, mis ühendab lõppkasutajate asukohad esimese jaotuspunktiga. Lõppsegment hõlmab seega hoonesiseseid püstkaableid ja võimalik, et ka rõhtkaableid, mis suunduvad hoone keldris või läheduses asuvas kaablikaevus paiknemasse optilisse jagurisse;

„FTTH” ehk „valguskaabelühendus koju” – juurdepääsuvõrk, mis koosneb kiudoptilistest liinidest juurdepääsuvõrgu fiider- ja lõppsegmentides, st ühendab kliendi ruume (maja või korterit korterelamus) kiudoptilise liini abil regionaalse ühenduspunktiga. Käesoleval juhul viitab FTTH nii kodukasutajale mõeldud valguskaabelühendusele kui ka hooneni mõeldud valguskaabelühendusele (*fibre-to-the-building*, FTTB);

„mitmekiuline FTTH” – kiudoptika kasutamise vorm, mille korral investeerija võtab nii juurdepääsuvõrgu fiider- kui ka lõppsegmentis kasutusele rohkem kiudoptilisi liine, kui ta ise vajab, eesmärgiga müüa teistele operaatoritele juurdepääsu täiendavatele kiudoptilistele liinidele, seda eelkõige tühistamatute kasutusõiguste (*indefeasible rights of use*, IRU) vormis;

„FTTH kaasinvesteeringud” – kokkulepe sõltumatute elektrooniliste sideteenuste pakujate vahel eesmärgiga võtta FTTH-võrgud ühiselt kasutusele, seda eelkõige hõreda asutusega aladel. Kaasinvesteeringud hõlmavad erinevaid õiguslikke kokkuleppeid, kuid üldjuhul ehitavad kaasinvesteeringud võrguinfrastruktuuri ning jagavad füüsilist juurdepääsu kõnealusele infrastruktuurile.

Juurdepääs füüsilisele võrguinfrastruktuuri hulgemüügile (turg 4)

12. Kui turul 4 leitakse märkimisväärse turujõuga ettevõtja, peaksid riikide reguleerivad asutused kehtestama asjakohased parandusmeetmed, võttes eelkõige arvesse allpool sätestatud põhimõtteid.

Juurdepääs märkimisväärse turujõuga operaatori tsiviilehituse infrastruktuurile

13. Kui saadaval on piisavalt kaablikanalatsioon mahtu, peaksid riikide reguleerivad asutused volitama juurdepääsu tsiviilehituse infrastruktuurile. Juurdepääs tuleks võimaldada kooskõlas II lisas sätestatud võrdväarsuse põhimõttega.
14. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et juurdepääs olemasolevale tsiviilehituse infrastruktuurile võimaldatakse kulupõhiste hindadega kooskõlas I lisaga.

15. Kui on esitatud taotlus tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu käsitleva standardpakkumise saamiseks, peaksid riikide reguleerivad asutused andma volituse sellise pakkumise jaoks võimalikult kiiresti. Standardpakkumine tuleks teha mitte hiljem kui kuus kuud pärast sellekohast taotlust.
16. Riikide reguleerivad asutused peaksid kooskõlas turunõudlusega julgustama või, kui see on riikliku õiguse kohaselt seaduslikult võimalik, kohustama märkimisväärse turujõuga operaatorit tagama tsiviilehituse infrastruktuuri ehitamisel piisav maht, et võimaldada teistel operaatoritel kõnealuseid seadmeid kasutada.
17. Riikide reguleerivad asutused peaksid tegema koostööd teiste ametiasutustega eesmärgiga luua kõnealusel turul või turusegmentis kiudoptiliste võrkude kasutuselevõttu võimaldavate kõigi tsiviilehituse infrastruktuuride geograafilise asukoha, olemasoleva mahu ja muude füüsiliste omaduste kohta teavet sisaldav andmebaas. Kõigil operaatoritel peaks olema juurdepääs kõnealusele andmebaasile.

Juurdepääs lõppsegmentidele FTTH korral

18. Kui märkimisväärse turujõuga operaator kasutab FTTHd, peaks riigi reguleeriv asutus lisaks tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu volitamisele võimaldama juurdepääsu märkimisväärse turujõuga operaatori juurdepääsuvõrgu lõppsegmentidele, sh kaablitele hoonetes. Selleks peaksid riikide reguleerivad asutused kohustama märkimisväärse turujõuga operaatorit esitama üksikasjaliku teabe oma juurdepääsuvõrgu arhitektuuri kohta ning määrama pärast võimalike juurdepääsu taotlejatega sobilike pääsupunktide osas konsulteerimist kindlaks, kus juurdepääsuvõrgu lõppsegmenti juurdepääsu volitamiseks seotud jaotuspunkt peab asuma, kooskõlas direktiivi 2002/19/EÜ artikli 12 lõikega 1. Seejuures peaksid riikide reguleerivad asutused võtma arvesse asjaolu, et jaotuspunkt peab võimaldama piisaval arvul ühendusi lõppkasutajatega, et olla juurdepääsu taotlejale majanduslikult otstarbekas.
19. Märkimisväärse turujõuga operaator peaks olema kohustatud tagama juurdepääsu jaotuspunktidele kooskõlas II lisas sätestatud võrdväarsuse põhimõttega. Kui on esitatud taotlus lõppsegmentidele juurdepääsu käsitleva standardpakkumise saamiseks, peaksid riikide reguleerivad asutused andma volituse sellise pakkumise jaoks võimalikult kiiresti. Standardpakkumine tuleks teha mitte hiljem kui kuus kuud pärast sellekohase taotluse tegemist.
20. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et juurdepääs lõppsegmentidele võimaldatakse kulupõhiste hindadega kooskõlas I lisaga.
21. Riikide reguleerivad asutused peaksid kooskõlas turunõudlusega julgustama või, kui see on riikliku õiguse alusel seaduslikult võimalik, kohustama märkimisväärse turujõuga operaatorit võtma lõppsegmentis kasutusele mitu kiudoptilist liini.

Eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääs FTTH korral

22. Vastavalt direktiivis 2002/19/EÜ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetele peaksid riikide reguleerivad asutused põhimõtteliselt volitama eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu, kui märkimisväärse turujõuga operaator võtab FTTH kasutusele. Mis tahes erandid võivad olla õigustatud ainult geograafilistes piirkondades, kus mitme alternatiivse infrastruktuuri, näiteks FTTH-võrgu ja/või kaabli olemasolu koos konkurentsivõimeliste juurdepääsupakkumistega annab järgneval turul tõenäoliselt tulemuseks toimiva konkurentsi. Eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu kehtestamisega peaksid kaasnema asjakohased meetmed, mis tagavad ühispaiknemise ja tagasiühenduse. Juurdepääs tuleks võimaldada võrgu kõige sobivamas punktis, mis on üldjuhul regionaalne ühenduspunkt (MPoP).
23. Riikide reguleerivad asutused peaksid volitama eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu, olenemata märkimisväärse turujõuga operaatori kasutatavast võrguarhitektuurist ja -tehnoloogiast.
24. Olemasolevat kliendiliini eraldamise standardpakkumist tuleks eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu hõlmamiseks võimalikult kiiresti täiendada. Direktiivi 2002/19/EÜ II lisas sätestatakse kliendiliini eraldamise standardpakkumise kohustuslikku ossa kuuluvate ja valguskaabelühendusele eraldatud juurdepääsule *mutatis mutandis* kohustuslikult kehtivate tingimuste minimaalne nimekiri. Standardpakkumine tuleks teha võimalikult kiiresti ja igal juhul mitte hiljem kui kuus kuud pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on kehtestanud juurdepääsu andmise kohustuse.
25. Eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu hind peaks olema kulupõhine. Riikide reguleerivad asutused peaksid eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu hinna määramisel võtma asjakohaselt arvesse märkimisväärse turujõuga operaatorile tekkinud täiendavat ja mõõdetavat investeerimisriski. Põhimõtteliselt peaks kõnealune risk väljenduma I lisas sätestatud asjakohase investeringu kapitalikuludes sisalduvas lisatasus.
26. Riikide reguleerivad asutused peaksid investeerimisriski hajutamiseks hindama ka märkimisväärse turujõuga operaatori pakutud hinnakujunduskavasid. Riikide reguleerivad asutused peaksid kõnealuste kavadega nõustuma ainult juhul, kui nad on veendunud, et märkimisväärse turujõuga operaator on esitanud investeringuga seoses kogu asjakohase teabe, ja ainult juhul, kui kõnealustel kavadel ei ole diskrimineerivat või välistavat mõju. Kõnealuste hinnakujunduskavade hindamiskriteeriumid on sätestatud I lisas.
27. Sellisel juhul peavad riikide reguleerivad asutused tagama, et hulгимүүги- ja jaemүүгihindade vahele jääb piisav erinevus, et tõhusal konkurendil oleks võimalik turule siseneda. Riikide reguleerivad asutused peaksid seega kontrollima märkimisväärse turujõuga operaatori hinnakujunduse käitumist korralikult määratletud hinnakruvikatse kohaldamise teel asjakohase ajavahemiku jooksul. Riikide reguleerivad asutused peaksid eelnevalt kindlaks määrama imputeerimis-

katse käigus kasutava meetodika, hinnakruvikatse parameetrid ja tuvastatud hinnakruvi korral kasutatavad parandusmeetmed.

28. Kui mitme kaasinvesteeriija poolt mitmekiulistel liinidel põhinevate FTTH-võrkude ühise kasutuselevõtuga hõlmatud valdkonna konkurentsitingimused on märkimisväärselt erinevad, st piisavad eraldi geograafilise turu kindlaksmääramise õigustamiseks, peaksid riikide reguleerivad asutused turuanalüüsi käigus uurima, kas seoses kaasinvesteeringutest tuleneva infrastruktuuri konkurentsitasemega on kõnealusel turul märkimisväärse turujõuga operaatori kindlaksmääramine õigustatud. Sellega seoses peaksid riikide reguleerivad asutused eelkõige uurima, kas igal kaasinvesteeriijal on kindel võrdväärne ja kulupõhine juurdepääs ühisele infrastruktuurile ja kas kaasinvesteeriijad konkureerivad tõhusalt järgneval turul. Nad peaksid samuti uurima, kas kaasinvesteeriijad tagavad piisavalt kaablikanaliseerimise mahtu kolmandatele isikutele kasutamiseks ning annavad kõnealusele mahule kulupõhise juurdepääsu.

Juurdepääsukohustused FTTN-võrgu korral

29. Riikide reguleerivad asutused peaksid kehtestama eraldatud juurdepääsu kohustuse vasepõhiste alamliinidele. Vasepõhiste alamliinide komplektist eraldamise parandusmeetmed peaksid täiendama tagasiühenduse meetmed, sh kiudoptiline ja Etherneti tagasiühendus, kui see on asjakohane, ja täiendavad parandusmeetmed, mis tagavad selle tõhususe ja otstarbekuse, näiteks mittediskrimineeriv juurdepääs ühispaiknemise seadmetele või nende puudumisel võrdväärse ühispaiknemise seadmetele. Standardpakkumine tuleks teha võimalikult kiiresti ja igal juhul mitte hiljem kui kuus kuud pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on kehtestanud juurdepääsu andmise kohustuse.
30. Kui riikide reguleerivad asutused kehtestavad vasepõhiste alamliinide komplektist eraldamise kohustuse, tuleks märkimisväärse turujõuga operaatorilt nõuda olemasoleva kliendiliini eraldamise standardpakkumise täiendamist kõigi vajalike elementidega. Kõigile elementidele juurdepääsu hind peaks olema kulupõhine kooskõlas I lisaga.

Lairibale juurdepääsu hulгимүүк (turg 5)

31. Kui turul 5 leitakse märkimisväärse turujõuga ettevõtja, tuleks lairibale juurdepääsu hulгимүүги parandusmeetmed säilitada või neid muuta olemasolevate teenuste ja nendega seotud asendusteenuste jaoks. Riikide reguleerivad asutused peaksid käsitlema lairibale juurdepääsu hulгимүүги ülikiire DSL (VDSL) abil asendusteenusena olemasoleva ainult vasepõhiste kontuuridega lairibale juurdepääsu hulгимүүгile.
32. Riikide reguleerivad asutused peaksid kohustama märkimisväärse turujõuga operaatorit muutma uued lairibale juurdepääsu hulгимүүгitooted kättesaadavaks põhimõtteliselt vähemalt kuus kuud enne seda, kui märkimisväärse turujõuga operaator või tema jaemүүги tütarettevõtja turustab oma vastavaid järgmise põlvkonna juurdepääsu võrgu jaemүүги teenuseid, v.a juhul, kui mittediskrimineerimise tagamiseks on kasutusel muud kaitsemeetmed.

(1) Vt eelkõige põhjendus 19.

33. Riikide reguleerivad asutused peaksid volitama erinevate hulgiühenduste pakkumist, mida iseloomustavad kõige enam ribalaius ja järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu infrastruktuurile omaste tehnoloogiliste võimaluste kvaliteet, et võimaldada alternatiivsetel operaatoritel tõhusalt konkureerida, sh äriklassiteenuste osas.
34. Riikide reguleerivad asutused peaksid tegema koostööd, et määratleda järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude abil võimaldatud lairibale juurdepääsu hulgiühenduste asjakohased tehnilised spetsifikatsioonid ja esitada teavet rahvusvahelistele standardiasutustele eesmärgiga edendada vastavate tööstusstandardite väljatöötamist.
35. Riikide reguleerivad asutused peaksid põhimõtteliselt kehtestama kooskõlas I lisaga volitatud lairibale juurdepääsu hulgiühendustele kulupõhisuse nõude, võttes arvesse ribalaiuse ja erinevate hulgiühenduste kvaliteedi erinevusi.
36. Riikide reguleerivad asutused peaksid analüüsima, kas volitatud lairibale juurdepääsu hulgiühenduste kulupõhisuse kohustus on tõhusa konkurentsi saavutamiseks vajalik, kui juurdepääsu võrdväärus on tõhusalt tagatud funktsionaalse eraldamise või muude eraldamise vormide teel. Kui kulupõhisuse nõuet ei kehtestata, peavad riikide reguleerivad asutused jälgima märkimisväärse turujõuga operaatori hinnakujundust asjakohaselt määratletud hinnakruvikatse abil.
37. Kui riikide reguleerivad asutused leiavad, et konkreetsetes geograafilistes piirkonnas on märkimisväärse turujõuga operaatori võrgu eraldatud valguskaabelühendusele tõhus juurdepääs ning kõnealune juurdepääs tagab tõenäoliselt tõhusa konkurentsi järgneval turul, peaksid riikide reguleerivad asutused kaaluma kõnealuses piirkonnas bitivoole juurdepääsu hulgiühenduste kohustuse kõrvaldamist.
38. Märkimisväärse turujõuga ettevõtja olemasolu hindamisel peaksid riikide reguleerivad asutused kaasinvesteeringute korral lähtuma punktis 28 kirjeldatud põhimõtetest.
39. Seoses turgudega 4 ja 5 kehtivad olemasolevad märkimisväärse turujõuga ettevõtjate kohustused peaksid jätkuma ja neid ei tohiks tühistada olemasoleva võrguarhitektuuri ja -tehnoloogia muutused, v.a juhul, kui märkimisväärse turujõuga operaator ja hetkel märkimisväärse turujõuga operaatori võrgule juurdepääsu omavate ettevõtjate vahel jõutakse asjakohase üleminekuviisi osas kokkuleppele. Kui kõnealust kokkulepet ei ole sõlmitud, peaksid riikide reguleerivad asutused tagama, et alternatiivseid operaatoreid teavitatakse vähemalt viis aastat (võttes vajaduse korral arvesse siseriiklikku olukorda) enne ühenduspunktide, näiteks kliendiliinide keskjaama kasutuselt kõrvaldamist. Kõnealune ajavahemik võib olla lühem kui viis aastat, kui ühenduspunktis võimaldatakse täielikult võrdväärne juurdepääs.
40. Riikide reguleerivad asutused peaksid kasutusele võtma vasespõhistel kiudoptilistel võrkudele ülemineku läbi paistva raamistikku. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et märkimisväärse turujõuga operaatori kasutusele võetud süsteemid ja menetlused, sh tegevuse tugisüsteemid, on kavandatud alternatiivsete teenuseosutajate järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudel põhinevatele juurdepääsutoodetele ülemineku lihtsustamiseks.
41. Riikide reguleerivad asutused peaksid kasutama neile direktiivi 2002/21/EÜ artikliga 5 antud volitusi märkimisväärse turujõuga operaatorilt teabe saamiseks mis tahes võrgumuutuste kavade kohta, mis tõenäoliselt mõjutavad konkurentsitingimusi kõnealusel turul või alamturul. Kui märkimisväärse turujõuga operaator kavatses välja vahetada osa oma olemasolevast vasespõhisest juurdepääsuvõrgust kiudoptikal põhineva vastu ning kavatses hetkel kasutuses olevad ühenduspunktid kasutuselt kõrvaldada, peaksid riikide reguleerivad asutused tagama direktiivi 2002/19/EÜ artikli 9 lõike 1 alusel, et märkimisväärse turujõuga operaatori võrgule juurdepääsu omavad ettevõtjad saavad oma võrkude ja võrgulaienduse kavade vastavaks kohandamiseks õigeaegselt kogu vajaliku teabe. Riikide reguleerivad asutused peaksid kindlaks määrama kõnealuse teabe vormi ja üksikasjalikkuse taseme ning tagama, et esitatud teavet käsitletakse rangelt salastatud teabena.
42. Käesolev soovitus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. september 2010

Üleminek

39. Seoses turgudega 4 ja 5 kehtivad olemasolevad märkimisväärse turujõuga ettevõtjate kohustused peaksid jätkuma ja neid ei tohiks tühistada olemasoleva võrguarhitektuuri ja -tehnoloogia muutused, v.a juhul, kui märkimisväärse turu-

Komisjoni nimel
asepresident
Neelie KROES

I LISA

Hinnakujunduse põhimõtted ja risk**1. JÄRGMISE PÕLVKONNA JUURDEPÄÄSUVÕRKUDELE JUURDEPÄÄSU HINNAKUJUNDUSE ÜHTSED PÕHIMÕTTED**

Direktiivi 2002/21/EÜ artikli 8 lõike 2 alusel peavad riikide reguleerivad asutused toetama konkurentsi elektrooniliste sidevõrkude, elektrooniliste sideteenuste ning nendega seotud vahendite ja teenuste pakkumisel muu hulgas infrastruktuuri tõhusate investeeringute soodustamise teel. Vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ artikli 13 lõikele 1 peaksid riikide reguleerivad asutused kulupõhiste kohustuste kulubaasi kindlaksmääramisel kaaluma, kas asjakohase järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudele juurdepääsu infrastruktuuri dubleerimine on majanduslikult otstarbekas ja tõhus. Kui see ei ole nii, on peamine eesmärk luua tõeliselt võrdsed võimalused märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjate ja alternatiivsete võrguettevõtjate jaoks. Järjepidev regulatiivne lähenemisviis võib seega tähendada, et riikide reguleerivad asutused kasutavad dubleeritavate või dubleerimatute varade kulupõhiste hindade arvutamisel erinevaid kulubaase või vähemalt kohandavad viimasel juhul oma kuluarvestusmeetodite aluseks olevaid parameetreid.

Kui investeeringud järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudesse olenevad kasumlikkuse osas ennustamatutest teguritest, näiteks märkimisväärselt suuremad keskmised tulud kasutaja kohta või suurenenud turuosad, peaksid riikide reguleerivad asutused hindama, kas kapitalikulud väljendavad suuremat investeerimisriski võrreldes investeeringutega praegustesse vasespõhistesse võrkudesse. Samuti võib kasutada lisamehhanisme, mis võimaldavad jaotada investeerimisriski investorite ja juurdepääsu taotlejate vahel, ning samuti suurendada turuosa, näiteks pikaajalise juurdepääsu hindade või mahuga seotud allahindluste abil. Riigi reguleeriv asutus peaks kõnealused hinnakujundusmehhanismid läbi vaatama kooskõlas allpool jaotistes 7 ja 8 sätestatud kriteeriumidega.

Kulupõhiste kohustuste jõustamiseks peaksid riikide reguleerivad asutused kehtestama vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ artiklile 11 raamatupidamise lahuse kohustuse. Lahutatud raamatupidamine järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu infrastruktuuri ja/või teenuselementide jaoks, millele juurdepääsu volitatakse, tuleks sisse seada nii, et riigi reguleeriv asutus saab i) kindlaks teha kõigi asjakohaste varade kulud juurdepääsuhindade kindlaksmääramiseks (sh tarbimisväärtuse vähenemise ja hindamise muutused) ning ii) jälgida tõhusalt, kas märkimisväärselt suure turujõuga operaator annab teistele turuosalistele juurdepääsu samade tingimuste ja hindadega kui oma järgneva turu ettevõtjatele. Kõnealune jälgimine peab hõlmama hinnakruvikatse tegemist. Topeltarvestuse vältimiseks tuleks kulud jaotada kõnealustel sisenditel põhinevate eri hulgi- ja jaemüügitoodete vahel objektiivsete kriteeriumide alusel.

Riikide reguleerivad asutused peaksid hindama asjakohastele seadmetele juurdepääsu võimaldamiseks vajalikke täiendavaid kulusid. Kõnealused kulud on seotud tsiviilehituse infrastruktuurile või kiudoptikale juurdepääsu tellimise ja võimaldamisega, IT-süsteemide kasutus- ja hoolduskuludega ning hulgi müügitoodete haldamisega seotud tegevuskuludega. Kõnealused kulud tuleks jaotada proportsionaalselt kõigi juurdepääsu omavate ettevõtjate vahel, sh märkimisväärselt suure turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjad.

2. TSIVIILEHITUSE INFRASTRUKTUURILE JUURDEPÄÄSU HINNAKUJUNDUS

Juurdepääsu turu 4 märkimisväärselt suure turujõuga operaatori olemasolevale tsiviilehituse infrastruktuurile tuleks anda kulupõhiste hindade alusel. Riikide reguleerivad asutused peaksid reguleerima tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu hindu kooskõlas eraldatud vasespõhise kliendiliinile juurdepääsu hinnakujunduseks kasutatava meetodikaga. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et juurdepääsuhinnad väljendavad märkimisväärselt suure turujõuga operaatori tegelikult kantud kulusid. Riikide reguleerivad asutused peaksid eelkõige võtma arvesse märkimisväärselt suure turujõuga operaatori asjakohase infrastruktuuri tegelikku kasutusaega ja võimalikke kasutuselevõtusääste. Juurdepääsuhinnad peaksid väljendama kõnealuse infrastruktuuri tegelikku väärtust, sh selle tarbijaväärtuse vähenemist.

Tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu hinna määramisel ei tohiks riikide reguleerivad asutused pidada riskiprofiili erinevaks vasespõhise infrastruktuuri omast, välja arvatud juhul, kui märkimisväärselt suure turujõuga operaator pidi järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu kasutuselevõtuks kandma tsiviilehitusega seotud erikulusid, mis ületasid tavapäraseid hoolduskulusid.

3. LÕPPSEGMENTILE JUURDEPÄÄSU HINNAKUJUNDUS FTTH KORRAL

Riikide reguleerivad asutused peaksid määrama jaotuspunktile juurdepääsu hinnad kooskõlas eraldatud vasespõhise kliendiliinile juurdepääsu hinnakujunduseks kasutatava meetodikaga. Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et juurdepääsuhinnad väljendavad märkimisväärselt suure turujõuga operaatori tegelikult kantud kulusid, sh kui see on asjakohane, suuremate riskipreemiate määramist märkimisväärselt suure turujõuga operaatorile tekkiva mis tahes täiendava või mõõdetava riski väljendamiseks.

4. REGIONAALSE ÜHENDUSPUNKTI KIUOPTIKALE JUURDEPÄÄSU HINNAKUJUNDUS FTTH KORRAL (ERALDATUD VALGUSKAABELÜHENDUSED)

Eraldatud valguskaabelühendustele juurdepääsu hindade määramisel peaksid riikide reguleerivad asutused kaasama suurema riskipremia märkimisväärse turujõuga operaatorile tekkinud mis tahes täiendavate ja mõõdetavate investeerimisriskide väljendamiseks. Riskipremia tuleks arvestada kooskõlas allpool jaotises 6 kirjeldatud meetoditega. Vastavalt jaotistele 7 ja 8 võib võimaldada täiendavat hindade paindlikkust.

Mittediskrimineerimise põhimõtte alusel peaks märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjatel nõutud hind olema sama mis kolmandatel isikutel nõutud hind.

5. VASEPÕHISTELE ALAMLIINIDELE JUURDEPÄÄSU HINNAKUJUNDUS FTTN KORRAL

Riikide reguleerivad asutused peaksid kehtestama kulupõhise juurdepääsu kõigile elementidele, mis on vajalikud alamliini eraldamise võimaldamiseks, sh tagasiühenduse meetmed ja täiendavad parandusmeetmed, näiteks mittediskrimineeriv juurdepääs ühispaiknemise seadmetele või nende puudumisel võrdväärse ühispaiknemise seadmetele.

Reguleeritud juurdepääsuhinnad ei tohiks olla kõrgemad kui tõhusa operaatori kantud kulud. Sel eesmärgil võivad riikide reguleerivad asutused kaaluda kõnealuste kulude hindamist nn alt-üles mudeli või võrdlusuuringute abil, kui need on võimalikud.

Vasepõhisele alamliinile juurdepääsu hinna määramisel ei tohiks riikide reguleerivad asutused pidada riskiprofiili erinevaks olemasoleva vasepõhise infrastruktuuri omast.

6. RISKIPREEMIA MÄÄRAMISE KRITEREIUMID

Investeeringuriskiga seoses tuleks kapitalikulude hulka arvata riskipremia. Järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudesse investeerimisele eelnev kapitalikasum peaks tagama tasakaalu ettevõtjatele investeerimiseks piisavate stiimulite andmise (mis viitab piisavalt kõrgele tulumäärale) ning jaotamise tõhususe, jätkusuutliku konkurentsivõime ja maksimaalsete tarbijakasude edendamise (mis viitab piiratud tulumäärale) vahel. Selleks peaksid riikide reguleerivad asutused, kui see on õigustatud, kaasama investeeringute tasuvuse perioodi vältel lisatasu, mis väljendab investeerimisriski, praegu tehtavatesse eraldatud kliendiliinile juurdepääsu hinna määramise kapitali kaalutud keskmise hinna (WACC) arvutustesse. Kaalutud keskmise hinna arvutamise tuluallikate kalibreerimisel peaks võtma arvesse kasutatud kapitali kõiki mõõtmekriteeriumeid, sh kohaseid tööjõukulusid, ehituskulusid, eeldatavat tõhususe paranemist ja lõppvarade väärtust kooskõlas direktiivi 2002/19/EÜ põhjendusega 20.

Riikide reguleerivad asutused peaksid muu hulgas hindama investeerimisriski, võttes arvesse järgmisi ebakindlustegureid: i) jae- ja hulгимüügi nõudlusega seotud ebakindlus; ii) kasutuselevõtu, tsiviilehitustööde ja teostamise juhtimisega seotud kulude ebakindlus; iii) tehnoloogilise arenguga seotud ebakindlus; iv) turudünaamika ja areneva konkurentsiolukorraga seotud ebakindlus, näiteks infrastruktuuril põhineva ja/või kaablipõhise konkurentsi määr; v) makromajanduslik ebakindlus. Nimetatud tegurid võivad aja jooksul muutuda ja seda eelkõige vastavalt sellele, kuidas järk-järgult suurenevat jae- ja hulгимüügi nõudlust rahuldatakse. Riikide reguleerivad asutused peaksid seega olukorra regulaarselt üle vaatama ja riskipremiat aja jooksul kohandama, võttes arvesse eespool kirjeldatud tegurite muutusi.

Sellised kriteeriumid nagu mastaabisääst (eelkõige ainult linnapiirkondades tehtud investeeringute korral), suur jaemüügi turu osa, kontroll oluliste infrastruktuuride üle, tegevuskulude (OPEX) säästus, tulud kinnisvara müügist ja eelisjuurdepääsu omamine aktsia- ja võlaturgudele, leevendavad tõenäoliselt märkimisväärse turujõuga operaatori riski seoses järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkudesse tehtavate investeeringutega. Riikide reguleerivad asutused peaksid kõnealuseid aspekte riskipremia läbivaatamisel samuti korrapäraselt ümber hindama.

Eespool kirjeldatud kaalutlused kehtivad eelkõige FTTH-investeeringute korral. Teisest küljest on investeeringud FTTNi, mis tähendab olemasoleva juurdepääsuvõrgu osalist täiendamist (näiteks VDSL), üldjuhul märkimisväärselt madalama riskiprofiiliga kui FTTH-investeeringud (vähemalt tihedama asustusega piirkondades). Eelkõige on FTTN/VDSL kaudu edastatava ribalaiuse nõudluse osas vähem ebakindlust ning üldised kapitalinõuded on väiksemad. Seetõttu, kuigi FTTNi/VDSLil põhinevate lairibale juurdepääsu hulгимüügi reguleeritud hindade korral tuleb mis tahes asjaomast investeerimisriski arvesse võtta, ei tohi kõnealust riski pidada samalaadseks FTTH-põhiste hulгимüügi juurdepääsutoodetega seotud riskiga. FTTNi/VDSLil põhinevate lairibale juurdepääsu hulгимüügi hindade riskipremia määramisel peaksid riikide reguleerivad asutused võtma nimetatud tegureid asjakohaselt arvesse ning ei tohiks põhimõtteliselt kiita heaks jaotistes 7 ja 8 kirjeldatud hinnakujunduskavasid. Riikide reguleerivad asutused peaksid oma riskipremia kindlaksmääramise meetodite suhtes avalikkusega konsulteerima.

7. PIKAAJALISE JUURDEPÄÄSU HINNAKJUNDUSE HINDAMISE KRITERIUMID FTTH KORRAL

Pikaajalisel juurdepääsul põhineva riski osas kohandatud hinnad võivad erineda juurdepääsukohustuste võtmise aja alusel. Pikaajaliste juurdepääsulepingute hind juurdepääsuliini kohta on madalam kui lühiajaliste juurdepääsulepingute korral. Pikaajalise juurdepääsu hinnad peaksid ainult väljendama investeerija riski vähenemist ning seega ei tohi need olla madalamad kui kulupõhised hinnad, millele ei ole lisatud investeeringute süsteemset riski väljendavat suuremat riskipremiat. Pikaajaliste lepingute korral saavad lepingu sõlmijad täieliku kontrolli füüsiliste varade üle ning see annab neile samuti võimaluse tegeleda teisese kaubandusega. Lühiajalised lepingud peavad olema saadaval ilma pikaajaliste kohustusteta ning seega on nende hind üldjuhul juurdepääsuliini kohta kõrgem ning juurdepääsuhinnad väljendavad kõnealuse juurdepääsu vormiga seotud paindlikkuse väärtust, millest juurdepääsu taotleja kasu saab.

Märkimisväärse turujõuga operaator võib pikaajalise juurdepääsu hinnakujundust siiski aja jooksul kuritarvitada, müües jaemüügiteenuseid reguleeritud hulgimüügiteenustest odavamalt hinnaga (kuna ta määrab oma järgneva turu ettevõtjatele hinnad pikaajaliste kohustuste alusel) ja takistades seeläbi sisuliselt turule juurdepääsu. Lisaks sellele tekivad väiksema kliendibaasiga ja ebakindlate äriväljavaadetega alternatiivsetele ettevõtjatele suuremad riskitasemed. Neil ei pruugi pikaajaline ostmise võimalik olla. Seega võib neil osutada vajalikuks investeeringutega viivitamine ja reguleeritud juurdepääsu ostmise hilisemas etapis.

Sellest tulenevalt on pikaajalise juurdepääsu hinnakujundus vastuvõetav ainult juhul, kui riikide reguleerivad asutused tagavad järgmiste tingimuste täitmise:

- a) pikaajaliste kohustuste hinnad väljendavad ainult investeerija riski vähenemist;
- b) asjakohase ajavahemiku jooksul on hulgi- ja jaemüügi hindade vahel piisav erinevus, et võimaldada tõhusal konkurendil järgnevale turule siseneda.

8. MAHUPÕHISTE ALLAHINDLUSTE HINDAMISE KRITERIUMID FTTH KORRAL

Mahupõhise allahindluse osas riskile kohandatud juurdepääsuhinnad väljendavad asjaolu, et investeerimisriskid vähenevad kindlas piirkonnas juba müüdnud valguskaabelühenduste koguarvu suurenemisel. Investeerimisriskid on tihedalt seotud kasutamata jäänud valguskaabelühenduste arvuga. Mida suurem on kasutatud valguskaabelühenduste osakaal, seda madalam on risk. Juurdepääsuhinnad võivad seega tulenevalt ostetud mahust erineda. Lubatud võiks olla ainult üks allahindlustase, mis on saadaval ühtse hinnaga liini kohta kõigile nõuetekohastele operaatoritele. Riikide reguleerivad asutused peaksid tegema kindlaks sellise mahupõhise allahindluse saamiseks vajaliku ostetavate liinide arvu, võttes arvesse hinnangulist minimaalset tegevusulatust, mis on vajalik juurdepääsu taotlejale tõhusaks konkureerimiseks turul, ja vajadust säilitada turustruktuur tõhusa konkurentsi tagamiseks piisava arvu nõuetekohaste operaatoritega. Mahupõhine allahindlus peaks väljendama ainult investeerija riski vähenemist ning seega ei tohi tulemuseks olla juurdepääsuhinnad, mis on madalamad kui kulupõhised hinnad, millele ei ole lisatud investeeringute süsteemset riski väljendavat suuremat riskipremiat. Võttes arvesse, et riskipremia peaks üldjuhul jaemüügi üldise suurenemise ja hulgimüügi nõudlusele vastamise korral vähenema, peaks mahupõhine allahindlus samuti vastavalt sellele vähenema ning see ei pruugi olla enam õigustatud, kui jae- ja hulgimüüginõudlus laialdaselt rahuldatakse.

Riikide reguleerivad asutused võivad mahupõhise allahindluse heaks kiita ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:

- a) üks mahupõhine allahindlus arvutatakse ühe piirkonna kohta, mille suuruse määravad kindlaks riikide reguleerivad asutused, võttes arvesse riigi olukorda ja võrgu ülesehitust, ja see kehtib võrdselt kõigile juurdepääsu taotlejatele, kes on valmis ostma asjakohases piirkonnas vähemalt allahindlust võimaldavas koguses liine;
- b) mahupõhine allahindlus väljendab ainult investeerija riski vähenemist;
- c) asjakohase ajavahemiku jooksul on hulgi- ja jaemüügi hindade vahel piisav erinevus, et võimaldada tõhusal konkurendil turule siseneda.

II LISA

Võrdväarsuse põhimõtte rakendamine järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude väljaarendamise eesmärgil märkimisväärse turujõuga operaatori tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu võimaldamisel

1. VÕRDVÄARSUSE PÕHIMÕTE

Juurdepääs märkimisväärse turujõuga operaatori tsiviilehituse infrastruktuurile võib olla järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kasutuselevõtul oluliseks ajendiks. Turule tulijatele ja märkimisväärse turujõuga operaatorile võrdsete võimaluste loomiseks on tähtis, et kõnealune juurdepääs võimaldatakse rangelt võrdväarsel alusel. Riikide reguleerivad asutused peaksid nõudma märkimisväärse turujõuga operaatorilt tema tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu võimaldamist samadel tingimustel kui asutusesisestele ja kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele. Eelkõige peaks märkimisväärse turujõuga operaator jagama kogu infrastruktuuriomadusi käsitlevat vajalikku teavet ning kohaldama juurdepääsu tellimisel ja võimaldamisel sama menetlust. Võrdväarsuse põhimõtte nõuetekohasel rakendamisel on määrava tähtsusega standardpakkumised ja teenusetasandi kokkulepped. Samas on tähtis, et märkimisväärse turujõuga operaator ei kasutaks tema käsutusse olevat mis tahes ebaühtlast teavet kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejate väljaarendamise kavade kohta põhjendamatu kaubandusliku eelise saamiseks.

2. TEAVE TSIVIILEHITUSE INFRASTRUKTUURI JA JAOTUSPUNKTIDE KOHTA

Märkimisväärse turujõuga operaator peaks võimaldama kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele samas ulatuses teavet oma tsiviilehituse infrastruktuuri ja jaotuspunktide kohta, kui on asutusesiselt saadaval. Kõnealune teave peaks hõlmama tsiviilehituse infrastruktuuri korraldust ning infrastruktuuri aluseks olevate erinevate elementide tehnilisi omadusi. Võimaluse korral tuleks esitada kõnealuste elementide, sh kaablikanalatsioonide, pooluste ja muude füüsiliste varade (näiteks hooldusruumid) geograafiline asukoht ning kaablikanalatsioonides olev vaba ruum. Samuti tuleks esitada jaotuspunktide geograafiline asukoht ja ühendatud hoonete nimekiri.

Märkimisväärse turujõuga operaator peaks kirjeldama kõiki sekkumiseeskirju ja tehnilisi tingimusi, mis on seotud tema tsiviilehituse infrastruktuurile ja jaotuspunktidele ning infrastruktuuri aluseks olevatele elementidele juurdepääsuga ja nende kasutamisega. Asutusesisestele juurdepääsu taotlejatele ja kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele peaksid kehtima samad eeskirjad ja tingimused.

Märkimisväärse turujõuga operaator peaks tagama teabele asjakohase juurdepääsu võimaldamiseks vajalikud vahendid, näiteks kergesti kättesaadavad kataloogid, andmebaasid või veebiportaalid. Teavet tuleks infrastruktuuri muutuste ja arengu ning edasise kogutud teabe edastamiseks regulaarselt ajakohastada. Seda eelkõige märkimisväärse turujõuga operaatori või teiste juurdepääsu taotlejate kiudoptika kasutuselevõtu projektide korral.

3. JUURDEPÄÄSU TELLIMINE JA VÕIMALDAMINE

Märkimisväärse turujõuga operaator peaks rakendama kõiki menetlusi ja vahendeid, mis on seotud tema tsiviilehituse infrastruktuurile ja jaotuspunktidele ning infrastruktuuri aluseks olevatele elementidele tõhusa juurdepääsu võimaldamisega ja nende kasutamisega. Eelkõige peaks märkimisväärse turujõuga operaator võimaldama kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele otsetellimist, vahendite eraldamise ja veahalduse süsteeme, mis on võrdväärset asutusesisestele juurdepääsu taotlejatele võimaldatud. See peaks hõlmama meetmeid praegu kasutatavate kaabikanalatsioonide ülekoormamise vältimiseks.

Kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejalt saadud taotlused, mis käsitlevad tsiviilehituse infrastruktuuri, jaotuspunktide ja infrastruktuuri aluseks olevate erinevate elementidega seotud teavet, juurdepääsu ja kasutamist, tuleks läbi vaadata sama ajavahemiku jooksul kui asutusesisestelt juurdepääsu taotlejalt saadud samaväärsed taotlused. Samuti tuleks tagada taotluste edenemise samaväärne jälgitavus ning eitavad vastused peaksid olema objektiivselt põhjendatud.

Märkimisväärse turujõuga operaatori teabesüsteemides tuleks salvestada aruandlus taotluste käsitlemise kohta ning see teave peaks olema riigi reguleerivale asutusele kättesaadav.

4. TEENUSETASANDI NÄITAJAD

Märkimisväärse turujõuga operaatori tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu ja selle kasutamise tagamiseks võrdsetel alustel tuleks määrata kindlaks ja arvutada nii asutusesiseste kui ka kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejate teenusetasandi näitajad. Teenusetasandi näitajad peaksid mõõtma märkimisväärse turujõuga operaatori vastuvõtlikkust selliste tegevuste teostamiseks, mis on vajalikud tema tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu võimaldamiseks. Eesmärgiks olevad teenusetasandid tuleks juurdepääsu taotlejatega kokku leppida.

Teenusetasandi näitajad peaksid hõlmama infrastruktuurielementide, sh kaablikanalatsioonide, pooluste ja muude füüsiliste varade (näiteks kaablikaevude), või jaotuspunktide kättesaadavust käsitleva teabe saamise taotlustele vastamise viivitusi; infrastruktuurielementide kasutamise otstarbekuse taotlustele vastamise viivitusi; juurdepääsu ja infrastruktuurielementide kasutamise taotlustele reageerimise ulatust; veaparandusprotsesside reageerimise ulatust.

Teenusetasandi näitajate arvutused tuleks teha korrapärase ja kindlate ajavahemike tagant ning esitada kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele. Riigi reguleeriv asutus peaks kontrollima, et kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele osutatud teenusetasandid on võrdväärsed märkimisväärse turujõuga operaatori asutusesiseselt osutatud teenustega. Märkimisväärse turujõuga operaator peaks kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatega kokkulepitud teenusetasanditele mittevastamise korral selle asjakohaselt hüvitama.

5. STANDARDPAKKUMINE

Märkimisväärse turujõuga operaatori tsiviilehituse infrastruktuurile võrdväärse juurdepääsu võimaldamiseks vajalikud erinevad elemendid tuleks avaldada standardpakkumises, kui juurdepääsu taotleja on esitanud sellekohase taotluse. Miinimumnõudena peaks standardpakkumine sisaldama tsiviilehituse varade kohta teabe saamiseks vajalikke menetlusi ja vahendeid; kirjeldama tsiviilehituse infrastruktuuri aluseks olevatele erinevatele elementidele juurdepääsu ja nende kasutamise tingimusi; kirjeldama juurdepääsu tellimise, selle võimaldamise ja veahalduse menetlusi ja vahendeid; määrama kindlaks eesmärgiks olevad teenusetasandid ja kõnealuste teenusetasandite rikkumise eest määratavad trahvid. Asutusesiseselt juurdepääsu võimaldamine peaks põhinema samadel tingimustel kui need, mis on esitatud kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele suunatud standardpakkumises.

6. RIIGI REGULEERIVA ASUTUSE SEIRETEGEVUS

Riikide reguleerivad asutused peaksid tagama, et võrdväarsuse põhimõtet rakendatakse tõhusalt. Selleks peaksid nad tagama, et taotluse korral esitatakse kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele õigeaegselt tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu standardpakkumine. Samuti peaksid riikide reguleerivad asutused lisaks teenusetasandi aruannetele tagama, et märkimisväärse turujõuga operaatorid salvestavad kõik elemendid, mis on vajalikud juurdepääsutingimuste võrdväarsuse põhimõttele vastavuse jälgimiseks. See teave peaks võimaldama riikide reguleerivatel asutustel teha regulaarseid kontrole, mis kinnitavad, et märkimisväärse turujõuga operaator annab kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejatele piisavalt teavet ning et juurdepääsu tellimise ja võimaldamise menetlusi rakendatakse nõuetekohaselt.

Lisaks sellele peaksid riikide reguleerivad asutused tagama, et vaidluste lahendamiseks oleks saadaval kiired tagantjärele korraldatavad menetlused.

7. TEABE EBAÜHTLUS

Turgu valitseval ettevõtjal on eelnevad teadmised kolmandatest isikutest juurdepääsu taotlejate kasutuselevõtuplaanide kohta. Selleks et vältida kõnealuse teabe kasutamist konkurentsieelise saamiseks, ei tohi tsiviilehituse infrastruktuuri käitamise eest vastutav märkimisväärse turujõuga operaator kõnealust teavet oma järgneva turu ettevõtjatega jagada.

Miinimumnõudena peaksid riikide reguleerivad asutused tagama, et märkimisväärse turujõuga operaatori järgneva turu ettevõtjate tegevusega seotud isikud ei tohi osaleda märkimisväärse turujõuga operaatori ettevõtte struktuurides, mis vastutavad kas otseselt või kaudselt tsiviilehituse infrastruktuurile juurdepääsu haldamise eest.

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

